

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 124 (6324) 15 iyul 2021-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Misir KİV-ləri: Şuşa sehrli
mövqeyi və İslam abidələri ilə
yenidən Azərbaycan səması
altına qayıdıb

Bax 8

"Media islahatlara
doğru" silsilə
seminarların bağlanış
mərəsimi baş tutub

Bax 7

Antiterror
əməliyyatlarına
ehtiyac yaranıb
(?!)

Bax 12

Ermənistanın, eləcə də
mövcud olmayan qondarma
rejimin Azərbaycan xalqına
qarşı törətdiyi hərbi cinayət-
lərinə görüldüyü kimi son
verilmir. Əvvəlcə Şuşa şəhəri
ətrafında, müvəqqəti olaraq
Rusiya sülhməramlılarının
nəzarətlərinə verilmiş ərazilərdə
atəşkəs pozuldu, daha sonra isə
Naxçıvandakı dövlət sərhədində baş
vermiş erməni...

İlham Əliyev: Dağlıq Qarabağ yoxdur, Qarabağ var!

Bax 2

Prezident
İlham Əliyev
Xocasən qəsəbəsində
şəhid ailələri və
müharibə əlillərinə
mənzillərin və
avtomobillərin
təqdim olunması
mərəsimində iştirak
edib

Üçüncü Könüllü Milli
Hesabatın təqdimatı olub

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının
(BMT) İqtisadi və Sosial Şurasının hi-
mayəsi ilə Yüksək Səviyyəli Siyasi
Forum keçirilib. Forum çərçivəsində
Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin icrası
istiqamətində görülmüş işlər...

"Davamlı İnkişaf Məktəbi" layihəsi
çərçivəsində növbəti seminar keçirilib

Iyulun 14-də Yeni Azərba-
ycan Partiyasının Mərkəzi Aparatında
partiyanın Gənclər Birliyinin "Da-
vamlı İnkişaf Məktəbi" layihəsi çərçi-
vəsində "Azərbaycanın milli təhlükə-
sizliyi: təhdidlər və onların qarşısının
alınması üçün qarşıda duran vəzifə-
lər" mövzusunda seminar keçirilib.

Şuşa ətrafındakı
erməni
terrorçuları
mühasirəyə
alındı!

Bayram günlərində
nəqliyyat işləyəcək?

Bax 16

Nazirlər Kabineti ictimai nəqliyyatın fəaliyyətinə dair qərar qəbul edib. SİA xəbər verir ki, Nazirlər Kabineti "Xüsusi karantin rejimi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə" 2020-ci il 12 sentyabr tarixli 336 nömrəli Qərarında dəyişiklik edib. Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 12 sentyabr tarixli 336 nömrəli Qərarında həftəsonları, o cümlədən ...

Sosial
şəbəkələrin
"virtual
terminatorları"

Bax 13

Əlavə ödəniş
olmalıdır,
yoxsa yox?

Bax 9

Xəbərdarlıq:
"Enerji ıckisini
içib özlərini daha
da bərbad günə
qoyurlar"

Bax 16

İlham Əliyev: Dağlıq Qarabağ yoxdur, Qarabağ var!

Prezident İlham Əliyev Xocasən qəsəbəsində şəhid ailələri və müharibə əlillərinə mənzillərin və avtomobillərin təqdim olunması mərasimində iştirak edib

İyulun 14-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakının Binəqədi rayonunun Xocasən qəsəbəsində şəhid ailələri və müharibə əlillərinə mənzillərin və avtomobillərin təqdim olunması mərasimində iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev Prezident İlham Əliyevə 810 mənzilli yaşayış kompleksi barədə məlumat verdi. Burada 15 ədəd doqquzmərtəbəli bina inşa olunub. Bu dəfə 300 şəhid ailəsi və müharibə əlili mənzillə təmin olunur.

Hazırda dünyada pandemiyanın davam etməsinə, bir çox ölkələrdə iqtisadi-maliyyə çətinliklərinin olmasına baxmayaraq, Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi

ildə əlliliyi olan 600, 2020-ci ildə isə 400 şəxsə avtomobil verilib. 2021-ci ildə isə ümumilikdə, 150 avtomobilin verilməsi nəzərdə tutulub. Dövlətimizin başçısı avtomobillərdən birini idarə etdi.

Prezident İlham Əliyevə şəhid ailələri və müharibə əlillərinin sosial təminatı, postmüharibə dövründə sosial dəstək, məşğulluq, mənzil, fərdi ev və avtomobil təminatı istiqamətində görülən işlər barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, şəhid ailələrinin üzvləri və müharibə veteranlarının aktiv məşğulluq tədbirləri çərçivəsində son 6 ayda 47 min 400 nəfər işlə təmin olunub, 7 min nəfər özünüməşğulluq proqramına, 56 min nəfər isə ictimai işlərə cəlb olunub. 2018-2020-ci illərdə bu qəbildən olan vətəndaşların orta aylıq əməkhaqqı 30 faiz, orta aylıq pensiyası isə 60 faiz artıb. Postmüharibə dövründə 24 min şəxsə 33 min xidmət göstərilib. Şəhid ailələri və xəsarət alan hərbiçilərlə bağlı Prezident İlham Əliyevin bu ilin iyun ayında imzaladığı Fərmanla yaradılan Vahid Əlaqələndirmə Mərkəzində 7 qurum üzrə 26 xidmət göstəriləcək. Yaxın iki ay ərzində bu cür mərkəzlər DOST mərkəzlərində fəaliyyətə başlayacaq.

Kompleksin ərazisindəki 333

vəzimatlarla təchiz edilib. Burada informatika, kimya, biologiya, fizika otaqları, akt və idman zalları yaradılıb. Məktəbdə yaradılan şərait Azərbaycan dövlətinin təhsil sahəsinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə, o cümlədən yeni məktəb binalarının inşasına, mövcud olanların əsaslı şəkildə yenidən qurulmasına, təlim-tədris prosesinin ən yüksək səviyyədə təşkil məsələsinə göstərilən diqqəti əyani şəkildə nümayiş etdirir.

Sonra Prezident İlham Əliyev şəhid ailələrinin üzvləri və müharibə əlilləri ilə görüşdü. Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı - Salam, xahiş edirəm, görüşümüzün əvvəlində Vətən uğrunda qəhrəmancasına həlak olmuş şəhidlərimizin əziz xatirəsinə bir dəqiqəlik sükutla yad edək.

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin.

Bu gün şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün yeni salınmış yaşayış kompleksi təqdim edilir. Bu kompleks 810 mənzildən ibarətdir, böyük yaşayış kompleksidir. Mən indi burada yaradılmış şəraitlə tanış oldum, görürəm ki, şərait çox müsbətdir, çox yaxşıdır. Evlər işıqlı, genişdir, 620 nəfərlik məktəb, uşaq bağçası artıq fəaliyyətə hazırdır. Yə-

Prezident İlham Əliyev: İkinci Qarabağ müharibəsi bizim şanlı tariximizdir. Bu şanlı Qələbə Azərbaycan xalqının tarixində əbədi qalacaq

ilə həyata keçirilən uğurlu dövlət siyasəti sayəsində heç bir sosial layihə təxirə salınmayıb. Əksinə, ölkəmizdə sosialyönümlü layihələrin sayı və coğrafiyası genişləndirilib, əhalinin həssas təbəqəsinin sosial məsələlərinin həlli istiqamətində genişmiqyaslı işlər görülür. İcra olunan sosial xarakterli layihələr arasında şəhid ailələri və müharibə əlillərinin sosial şəraitinin daha da yaxşılaşdırılmasına xüsusi diqqət göstərilir. Xocasən qəsəbəsində şəhid ailələri və müharibə əlillərinə mənzillərin və avtomobillərin təqdim olunması bunu bir daha təsdiqləyir.

Kompleksin ərazisində 140 yerlik uşaq bağçası da inşa olunub. Burada balacaların təlim-təربiyəsi ilə məşğul olmaq üçün geniş imkanlar var. Bağçanın qrup otaqları, musiqi və idman zalları uşaqların zövqünə uyğun yaradılıb. Burada uşaqların rahatlığını, istirahətini və ilkin biliklərə yiyələnməsini təmin etmək, həmçinin onların bacarıq və istedadlarını aşkarlamaq üçün hertərəfli

şərait var.

Müharibə əlillərinin sosial şəraitlərinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində çox mühüm işlər görülüb. Bu işlər sırasında onların avtomobillə təmin olunmasına xüsusi diqqət yetirilir. İndiyədək 7200 müharibə əlili avtomobillə təmin olunub. Bu gün isə daha 50 müharibə əlili və onlara bərabər tutulan şəxs avtomobillə təmin olunur. 2019-cu

saylı tam orta məktəb 624 yerlikdir. Məktəbin sinif otaqları tədrisin yüksək səviyyədə təşkilini təmin edən bütün zəruri dərs vəsaiti və əyani lə-

ni, burada rahat yaşamaq üçün bütün imkanlar var. Burada şəhid ailələri, Qarabağ qaziləri yaşayacaqlar.

Bu kateqoriyadan olan insanlara dövlət tərəfindən daim böyük diqqət göstərilir, sözdə yox, əməldə. Bunu təsdiqləyən rəqəmlər özlüyündə bunun göstəricisidir. Çünki son illər ərzində bu sahədə çox böyük işlər görülmüşdür. Bu kompleks də nəzərə alınmaqla, 10 min şəhid ailəsi və müharibə əlili dövlət tərəfindən mənzillərlə, fərdi evlərlə təmin olunub və bu proses davam edir. Keçən il, 2020-ci ildə biz bu istiqamətdə ən böyük göstəriciyə nail olduq - 1572 şəhid ailəsi və Qarabağ qazisi evlərlə, mənzillərlə təmin olunmuşdur.

Ardı Səh. 3

İlham Əliyev: Dağlıq Qarabağ yoxdur, Qarabağ var!

Prezident İlham Əliyev Xocasən qəsəbəsində şəhid ailələri və müharibə əlillərinə mənzillərin və avtomobillərin təqdim olunması mərasimində iştirak edib

Əvvəli-Səh-2

Elə keçən il mən demişdim ki, 2021-ci ildə biz öz vətəndaşlarımızı daha böyük sayda evlərlə, mənzillərlə təmin etməliyik və bu gün bunun nəticələrini görürük. Bu il 3 minədek şəhid ailəsi, müharibə əlili evlərlə, mənzillərlə təmin ediləcək və bu yaşayış kompleksini də nəzərə almaq şərti ilə artıq bu kateqoriyadan olan 1300-dən çox ailə mənzillərlə təmin olunub.

Bununla bərabər, biz uzun illərdir Qarabağ qazilərini fərdi avtomobillərlə də təmin edirik. Bu gün də bir neçə avtomobil təqdim ediləcəkdir və bütövlükdə 7200 avtomobil verilib.

Mən bu rəqəmləri səsləndirməklə bir daha göstərmək istəyirəm ki, Azərbaycanda bu sahədə görülmüş işlər nümunəvi xarakter daşıyır. Mən ölkəmizi hansısa bir başqa ölkə ilə müqayisə etmək istəmirəm. Ancaq həyat və gördüyümüz işlər onu göstərir ki, bu sahədə Azərbaycanda aparılan siyasət ən humanist siyasətdir, ən ədalətli siyasətdir və vicdanlı siyasətdir. Çünki Vətən uğrunda öz canlarını fəda etmiş qəhrəman övladlarımızın ailə üzvləri dövlət tərəfindən qayğı ilə əhatə olunmalıdır və biz bunu bu gün əyani şəkildə görürük. Öz sağlamlığını itirmiş, yaralanmış qazilər bütün dövlət orqanları tərəfindən daim qayğı ilə əhatə olunmalıdır və biz bunu təmin edirik. Onu da bildirməliyəm ki, bizdə bu sahədə tətbiq olu-

Azərbaycan Prezidenti: Bütün şəhid ailələri, Qarabağ qaziləri bilməlidirlər ki, biz daim onların yanında yıq

lemlərini həll edirik. İndi hər kəs, bütün dünya bilir ki, müharibə dövründə Ermənistan döyüş meydanında bizə qarşı müqavimət göstərə bilmədiyi halda mülki əhalini atəşə tutub, hərbi cinayətlər törədib, qadağan edilmiş silahlardan, o cümlədən ağır fosforlu bombalardan istifadə edib. Bu, artıq sübut olunub. Uzaqmənzilli ballistik raketlərdən istifadə edib və bunun nəticəsində 100-dən çox mülki şəxs həlak olub və minlərlə fərdi ev və fərdi sahibkarlıq obyektini dağıdılib. Bu gün dağıntılara məruz qalmış bütün şəhər və rayonlarımızda quruculuq işləri gedir, yenə də dövlət xətti ilə yeni evlər tikilir, fərdi evlər tikilir və o evlər dağılmış əvvəlki evlərdən qat-qat keyfiyyətlidir.

Bu, bir daha onu göstərir ki, biz bu istiqamətdə ən düzgün siyasət aparırıq və bu siyasət Azərbaycan xalqının maraqlarına tam cavab verir. İkinci Qarabağ müharibəsində əlil olmuş şəxslərə də dövlət daim qayğı, diqqət göstərir. Qazilərimizin məşğulluq məsələləri həll olunur və mən çox şadam ki, bizim çağırışımıza özəl sektor müsbət reaksiya verib, bu da təbii. Çünki özəl sektorun inkişafı, sahibkarlıqla məşğul olanların fəaliyyəti üçün dövlət çox böyük işlər görüb. İndi də özəl sektor, sahibkarlar öz sosial məsuliyyətini göstərməlidirlər və göstərirlər. Məşğulluq marafonuna 200-dən çox sahibkar qoşulub və 160 qazi

nan prinsiplər öz unikalılığı ilə seçilir. Çünki bir çox ölkələrdə müharibələr, münaqişələr olub, ancaq mən elə bir ölkə tanımıram ki, müharibələrdə həyatını itirmiş insanların yaxınlarına bu dərəcədə diqqət göstərsin. Ermənistan da itkilər verib və ikinci Qarabağ

müharibəsində bizdən haradasa 2-3 dəfə çox itki verib. Amma baxın görün, orada müharibədə ölənlərin ailəsinin birinə bir mənzil verilir? Yox. Avtomobil verilir? Yox. Bir daxma da verilmir. Yəni, bu onu göstərir ki, bizim bu sahədəki siyasət, sözün əsl mənasında, milli siyasətdir. Çünki bizim siyasəti-

mizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Ən həssas kateqoriyadan olan vətəndaşlar, ilk növbədə, dövlət tərəfindən qayğı ilə əhatə olunmalıdır.

Biz bu gün müharibə dövründə evlərini itirmiş, namərd erməni atəşi nəticəsində yaxınlarını itirmiş mülki şəxslərin də prob-

artıq işlə təmin olunub. Bu da yenilikdir. Bu kateqoriyaya aid olan insanlar üçün məşğulluq marafonunun keçirilməsi əlbəttə ki, həm dövlət siyasətini, eyni zamanda, cəmiyyətimizin yetkinliyini göstərir.

Ardı Səh. 4

İlham Əliyev: Dağlıq Qarabağ yoxdur, Qarabağ var!

Prezident İlham Əliyev Xocasan qəsəbəsində şəhid ailələri və müharibə əlillərinə mənzillərin və avtomobillərin təqdim olunması mərasimində iştirak edib

Əvvəli-Səh-3

Sahibkarlar da bu məsələyə, bu təşəbbüsə böyük həvəslə qoşulublar və əminəm ki, bu təşəbbüsün çərçivələri getdikcə daha da genişlənəcək.

Bildiyiniz kimi, son illər ərzində ölkəmizdə genişmiqyaslı özünüməşğulluq proqramı icra edilir. Biz hər il özünüməşğulluqla məşğul olmaq istəyənlər üçün vasitələr təqdim edirik və onların sayı artır. Bu il nəzərdə tutulub ki, 16 min insan özünüməşğulluq proqramına cəlb olunacaq, dövlət tərəfindən onlara vasitələr verəcək və beləliklə, onlar öz gələcək maddi imkanlarını özləri təmin edəcəklər. Özünüməşğulluq proqramına cəlb olunan 16 min nəfər arasında artıq 5 mindən çox şəhid ailələrinin üzvləri və müharibə əlilləri vardır. Yeni, bu da daim diqqət mərkəzində olan məsələdir.

Biz müharibədə əlini, qolunu, ayağını itirmiş hərbiçilərimiz üçün ən müasir protezlər sifariş etmişik və bu protezlər artıq quraşdırılır. İkinci Qarabağ müharibəsinin 100-dək qazisi artıq ən yüksək keyfiyyətli, dünyanın aparıcı firmalarının istehsalı olan protezlərlə təmin olunub və bu protezlər onları normal həyata qaytarır.

İndi bu protezlərlə insan normal yaşaya bilər, gəzə bilər, qaça bilər, futbol oynaya bilər. Bax, bunu biz edirik. Bütün bu genişmiqyaslı işlər, təşəbbüslərlə bərabər, 8400 nəfərə, müharibədə iştirak edən insanlara sosial ödənişlər verilib.

Biz artıq bir neçə reabilitasiya mərkəzi yaratmışıq və yaralanmış hərbiçilərimiz orada öz sağlamlıqlarını bərpa edirlər. Bu, çox genişmiqyaslı, böyük vəsait tələb edən proqramlardır. Ancaq biz bunu edirik və bundan sonra da edəcəyik. Bütün şəhid ailələri, Qarabağ qaziləri bilməlidirlər ki, biz daim onların yanındayıq, sözdə yox, əməldə. Çünki hər şey əməllə ölçülür. Yaxşı sözlər demək çox asandır, biz bunu eşitmişik və İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə bizim bütün sözlərimiz həqiqəti əks etdirirdi. Ermənistan tərəfi isə öz vətəndaşlarını aldadırdı, vicdansızcasına aldadırdı, yalan danışırdı və bunun acısını indi çəkir. Bizim isə sözü müz tam həqiqətdir və verilmiş vədlər də tam yerinə yetirilir. Bu günə qədər verilmiş bütün vədlər, o cümlədən ərazi bütövlüyümüzün bərpası ilə bağlı verilmiş vədlər yerinə yetirildi.

Mən şəhid ailələri ilə son illər, yeni bütün bu 18 il ərzində çoxsaylı görüşlər keçirmişəm. Daim çalışmışam ki, onlara həm mənəvi dəstək verim, həm də təbii ki, onların məişət problemlərini həll edim. Eyni zamanda, bildirdim ki, onlar üçün bütün bu məişət problemlərindən daha vacib məsələ onların övladlarının qisasının alınmasıdır. Mən bunu çox yaxşı başa düşürdüm və biz hamımız

Prezident İlham Əliyev: Biz müharibəyə hər an hazırıq və hazır olmalıyıq

onların qisasını almaq istəyirdik və almalı idik. Deyirdim ki, onların qanı yerdə qalmayacaq və bu gün gəldi. Biz bütün şəhidlərimizin qanını aldığımız. Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrinin şəhidlərinin qisasını döyüş meydanında aldığımız və bununla fəxr edə bilərik. Öz yaxınlarını itirmiş insanlar, hesab edə bilməyən, bununla təsəlli tapa bilməzlər. Çünki onların qəhrəmanlığı, onların şücaəti və fədakarlığı torpaqlarımızın azad olunmasına xidmət etdi. Məhz onların qanı bahasına biz torpaqları almışıq, geri qaytarmışıq. Hər birimiz deyirdik, ürəyimizdə deyirdik və sözdə də deyirdik ki, nəyin bahasına olursa-olsun, biz torpaqlarımızı geri almalıyıq. Əlbəttə, hər bir insanın həyatından getməsi böyük faciədir - həm onun ailəsi üçün, yaxınları üçün, qohumları üçün, həm də cəmiyyət üçün. Ancaq bizim şəhidlərimiz haqq yolunda həlak olublar, Vətən uğrunda həlak olublar. Onların qəhrəmanlığı bu gün bütün dünyada ar-

tıq gerçək kimi qəbul olunur. Onların qəhrəmanlığı nəticəsində bu gün bizim bayrağımız azad edilmiş torpaqlarda ucaldılır. Onların qəhrəmanlığı nəticəsində xalqımız, dövlətimiz müzəffər dövlət, müzəffər xalq kimi yaşayır və bundan sonra əbədi yaşayacaq. Bu, şəhid ailələri üçün təsəlli ola bilər.

İkinci Qarabağ müharibəsində bizim planlarımız tam yerinə yetirildi və onu da deməliyəm ki, mən bir neçə dəfə bu məsələyə toxunmuşam, bir də demək istəyirəm. Çünki müharibə dövründə apardığımız əməliyyatların hamısı haqqında danışmaq hələ tezdir. Ancaq ən vacib göstərişlərimdən biri də o idi ki, əməliyyatlar planlaşdırılarkən və həyata keçirilərkən biz qarşımıza qoyduğumuz hədəfə minimum itkilərlə çatmaq. Hesab edirəm ki, buna nail olmuşuq.

Bəli, biz üç minə yaxın şəhid vermişik. Onların hər birinin həyatı çox qiymətlidir. Ancaq onu da bilməliyik ki, apardığımız mühari-

bədə itkilərimiz daha da çox ola bilərdi. Çünki, birincisi əks-hücum əməliyyatı keçirən tərəf adətən, bir qayda olaraq, daha çox itki verir - müdafiə olunan tərəfdən ən yaxşı halda üç-dörd dəfə çox. Bunu hərbiçilər daha yaxşı bilirlər. Digər tərəfdən, azad edilmiş torpaqların relyefi bizim üçün çox əlverişsiz idi. Qarşı tərəf üçün əlverişli idi. Onlar bütün strateji yüksəkliklərə sahib idilər. Əlbəttə ki, 30 il ərzində onların qurduqları istehkamlar, 6 müdafiə xətti və mühəndislik işləri onlara böyük üstünlük verirdi. Onlar hesab edirdilər ki, bu müdafiə xəttini, bu istehkamları, bu dağları biz heç vaxt keçə bilmərik. Amma onlar yanıldılar, böyük yanlışlığa, səhvə yol verdilər. Onlar bilmirdilər ki, Azərbaycan xalqı bu 30 il ərzində bir amalla yaşayır: nəyin bahasına olursa-olsun, torpaqlarımızı işğalçılardan azad etmək. Biz bu amalla yaşamışıq. Biz qələbəyə aparan tək hərbiçilərimizin peşəkarlığı, qəhrəmanlığı, hərbi texnikamız

yox, bizi qələbəyə aparan Vətən sevgisi idi. Ən başlıca faktor, ən başlıca amil Vətən sevgisi idi.

Biz düşməni torpaqlarımızdan qovduq, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik. Ona görə 3 minə yaxın şəhidimizin həyatından getməsi, əlbəttə, böyük faciədir. Ancaq Ermənistan bu günə qədər öz itkiləri haqqında məlumat vermir. Bizdə olan və bilərəm ki, müstəqil ekspertlərdə olan məlumatlara əsasən, onların itkiləri ən azı 7-8 mindir. Bunu həm əməliyyatların gedişatı göstərir, eyni zamanda, bizim videotəqdimatlarımız göstərir, ermənilərin məhv edilməsi, qənimət kimi götürülmüş hərbi texnikası göstərir. Biz 336 düşmən tankını ya məhv etmişik, ya da qənimət kimi götürmüşük. İndi sayınlar, hesablasınlar, bir tankda neçə nəfər oturur. Biz yüzlərlə zirehli texnikanı, yüzlərlə hava hücumuna qarşı müdafiə sistemlərini məhv etmişik. Böyük sayda artilleriya qurğularını məhv etmişik. Hər bir artilleriya qurğusu yanında ən azı 3-4 nəfər olur. Əgər tək-cə bunları hesablasaq, real mənzərə üzə çıxır. Ona görə hesab edərkən ki, onların itkisi 7-8 mindən də çoxdur. Bu, nəyi göstərir? Bizim hərbiçilərimizin qəhrəmanlığını, peşəkarlığını göstərir. Planlaşdırılan əməliyyatların düzgünlüyünü göstərir. Bir daha demək istəyirəm, hər bir əməliyyatı planlaşdırarkən deyirdim ki, itkilər minimum olsun.

Bəzən buna görə biz bəzi əməliyyatları təxirə salırdıq, bəzi əməliyyatları bir qədər sonra keçirirdik. Çünki gördük, itkilər çox ola bilər. Əlbəttə, 10 noyabrda Ermənistanın imzaladığı kapitulyasiya aktı bizə imkan verdi ki, minlərlə gəncin həyatını qoruyaq. Çünki əgər Ermənistan kapitulyasiya aktını imzalamasaydı və müharibə davam etsəydi, təbii ki, biz dayanmayacaqdıq. Çünki mən müharibə dövründə dəfələrlə demişəm ki, biz dayanmağa hazırıq. Müharibənin ilk günlərində demişəm, qoy, Ermənistan rəhbəri bizə tarix versin, onlar bizim torpaqlarımızdan nə vaxt çıxırlar, biz müharibəni dayandırmaya hazırıq. Biz müharibə istəmirik. Ancaq onlar bizə o vaxt tarix verdilər ki, artıq biz Şuşanı geri götürdük və 300-dən çox yaşayış məntəqəsini azad etdik. Amma əgər noyabrın 10-da Ermənistan tərəfindən kapitulyasiya aktı imzalanmasaydı, biz dayanmayacaqdıq. Bizim növbəti əməliyyat istiqamətləri bəlli idi. Ancaq itkilər çox olacaqdı: həm Ağdamda, həm də Kəlbəcər və Laçında. Çünki onlar Ağdamı elə bir istehkama çevirmişdilər ki, şərq tərəfdən ora girmək çox böyük təhlükə idi. Əlbəttə, Şuşa götürüləndən sonra, Hadrut, Füzuli bizim əlimizdə olandan sonra təbii ki, Ağdamda erməni hərbi qruplaşması mühasirəyə düşəcək və məhv olacaqdı.

Ardı Səh. 5

İlham Əliyev: Dağlıq Qarabağ yoxdur, Qarabağ var!

Prezident İlham Əliyev Xocasən qəsəbəsində şəhid ailələri və müharibə əlillərinə mənzillərin və avtomobillərin təqdim olunması mərasimində iştirak edib

Əvvəli-Səh-4

Amma biz də itkilər verəcədik. Kəlbəcər və Laçın rayonlarının təbii relyefi, iqlimi, hava şəraiti bizim işimizi çox çətinləşdirə bilərdi, xüsusilə nəzərə alsaq ki, qış gəlirdi. Qış orada çox sərt keçir. Dağlarda qar heç ərimir. Deyə bilərəm ki, biz o istiqamətdə Azərbaycan-Ermənistan sərhədinə ancaq may ayında çıxma bilməmişik. Çünki yol yoxdur, necə dəyərlər, heç ciğir belə yoxdur. O bölgələrdə sovet dövründə yaşayış məntəqələri olmayıb. Biz oraya ancaq qar əriyəndən sonra çıxma bilməmişik. Ona görə bizim müharibə dövründə apardığımız işlər tam dəqiqliyi ilə aparılmışdır. Hədəfə hesablanmış addımlar idi - vaxtında hər şeyi etdik, vaxtında dayandıq. Ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik və minimum itkilər verdik.

Təsadüfi deyil ki, bu gün dünyanın aparıcı ölkələrinin hərbi məktəblərində bizim müharibəmiz, İkinci Qarabağ müharibəsi öyrənilir. Biz bunu həm mətbuatda izləyirik, eyni zamanda, bizə bir çox yerlərdən müraciətlər daxil olur, bizim təcrübəmizi öyrənmək istəyən tərəfdaşlar müraciət edirlər.

İkinci Qarabağ müharibəsi bizim şanlı tariximizdir. Bu şanlı Qələbə Azərbaycan xalqının tarixində əbədi qalacaq. Bəlkə də tarixdə buna oxşar parlaq və tam qələbə heç vaxt olmamışdır. Biz hazırlaşırıq, biz bütün tədbirləri görürdük, bütün addımları vaxtında atırıq. Bütün gücləri bir amal uğrunda səfərbər etmişdik ki, torpaqlarımızı işğalçılardan azad edək. Həm hərbcilərimizin peşəkarlığı, qəhrəmanlığı, texniki təchizat, həm də vətənpərvərlik hissi - bütün bu amillər, xalq-iqtidar birliyi, ölkəmizdə mövcud olan sabitlik və xoş ovqat qələbəyə gətirən amillər olmuşdur. Onu da bildirməliyəm ki, müharibə dövründə bir dəne də fərari olmamışdır. Amma Ermənistan ordusunda 10 mindən çox fərari olmuşdur. Onların yarısı ölkədən qaçmışdır, yarısına qarşı da cinayət işi açılmışdır. Amma sonra Ermənistan rəhbərliyi götür-qoy elədi, dedi ki, bu on min nəfəri burada necə həbs edə bilərlər. Ona görə onları əfv etdi. On mindən çox fərari olmuşdur. O məşhur kadrların hamısı həqiqətdir ki, səngərlərdə Ermənistan ordusunun zabitləri əsgərləri zəncirləyirdilər, avtomobillərdə zəncirləyirdilər ki, qaçmasınlar. Kütəvi qaçış hökm sürürdü. Bax, budur bizim nailiyyətimiz. Amma bizdə bir nəfər də olsun, döyüş meydanından qaçmadı, əksinə, hospitallarda yaralı vəziyyətdə olanlar da həkimlərinə deyirdilər ki, bizi tezliklə sağaldın, biz qaçırdırıq. Bəli, bir çoxları da qayıdıb və həlak olub.

İndi isə yeni dövr başlayıb - quruculuq dövrü, postmünaqişə dövrü. Mən bunu dəfələrlə demi-

şəm, bir daha demək istəyirəm, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi öz həllini tapıb. Bu münaqişə həll olunub. Bunu da həll edən tərəf bizik, Azərbaycan dövlətidir. Biz bunu birtərəfli qaydada həll etmişik. Əgər kimsə, mən ordan-burdan eşidirəm, yenə də başlayıb ki, məsələ öz həllini tapmalıdır, bu münaqişə həll olunmayıb. Çox yanlış və təhlükəli yoldadırlar. Əgər həll olunmayıbsa, onda qoy bizə izahat versinlər, necə həll olunmalıdır. Biz hesab edirik ki, bu, həll olunub, artıq müharibə dövrü arxada qalıb. Amma buna baxmayaraq, biz müharibəyə hər an hazırıq və hazır olmalıyıq. İyunun 26-da Silahlı Qüvvələr Günündə mən öz açıqlamalarımda bunu demişəm. Biz ordumuzla bağlı yeni planları həyata keçiririk. Ancaq biz hesab edirik ki, münaqişə həll olunub, biz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmişik. Biz Qələbə qazanmışıq. Bizim bu gün gündəlikdə duran hər hansı başqa bir məsələmiz yoxdur. Biz öz sərhədlərimizə çıxmışıq, Ermənistan-Azərbaycan sərhədini nəzarətə almışyıq. Biz artıq quruculuq işlərinə başlamışıq. Əgər kimsə deyirsə ki, münaqişə həll olunmayıb, gəlsin desin, bunun həllini necə görür, nə həll olunmayıb? Əgər dırnaqarası Dağlıq Qarabağın statusundan söhbət gedirsə, mən demişəm, Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ adlı ərazi vahidi yoxdur. Ümumiyyətlə, bu söz, ifadə işlədilməməlidir. Dağlıq Qarabağ yoxdur, Qarabağ var. İyulun 7-də imzaladığım Fərman əsasında Qarabağ iqtisadi zonası yaradıldı, vəsalam. Bütün Qarabağa aid olan rayonlar orada birləşib. Şərqi Zəngəzur iqtisadi zonası yaradılıb. İndi Ermənistanda bu məsələ ilə bağlı isterikaya qapılırlar. Buna ehtiyac yoxdur, Şərqi Zəngəzur bizim tarixi torpağımızdır, Qərbi Zəngəzur bizim tarixi torpağımızdır. Biz tarixi unuda bilmərik, kimsə siyasi maraqlarının girovuna çevirə bilmərik. Gəlsinlər, açsınlar tarixi sənədləri, xəritələri, baxsınlar, sovet hökuməti Zəngəzur ne vaxt Azərbaycandan qoparıb Ermənistanla verib. Bu, yaxın tarixdir - 101 il bundan əvvəl. Yəni, biz deyək ki, bu, olmayıb? Nəyə görə? Biz həqiqəti deyirik. Bizim dedə-baba torpağımızdır: bütün Zəngəzur - Şərqi və Qərbi Zəngəzur. İndi Ermənistanda deyirlər ki, İlham Əliyev ərazi iddiası ilə çıxış edir. Əgər Şərqi Zəngəzur varsa, deməli Qərbi Zəngəzur da var. Bəli, Qərbi Zəngəzur bizim dedə-baba torpağımızdır. Demişəm ki, biz oraya qayıtmalıyıq. Bunu hələ on il bundan əvvəl demişəm. Mənim çıxışlarım hamısı mətbuatda var. Demişəm ki, bizim dedə-baba torpağımızdır, biz oraya qayıtmalıyıq və qayıdacağıq və qayıdırıq. Heç kim bizi dayandıra bilməz. Mütəlakə qayıdacağıq, çünki bunun başqa yolu yoxdur.

İndi bütün kommunikasiyalar açıldıqdan sonra, əlbəttə, biz qayıdacağıq və Azərbaycan əhalisi öz dedə-baba torpaqlarına qayıdacaq. Üçtərəfli 10 noyabr Bəyannaməsində göstərilir: Bütün qaçqınlar öz doğma torpaqlarına qayıtmalıdır. Bizim doğma torpağımız Zəngəzurdur, bizim doğma torpağımız Göyçə mahalıdır, İrevandır. Biz qayıdacağıq, əlbəttə.

Bu gün bir məsələyə də toxunmaq istəyirəm. Mən bunu artıq bir neçə dəfə səsləndirmişəm. Hesab edirəm ki, sizin qarşınızda buna da aydınlıq gətirməliyəm. Mən bir neçə dəfə demişəm ki, biz Ermənistanla sülh müqaviləsini imzalamağa hazırıq. Yəni, bu işlərin başlanmasına hazırıq. Ancaq Ermənistan tərəfindən buna reaksiya yoxdur, rəsmi reaksiya yoxdur. Qeyri-rəsmi kanallarla bizə çatan məlumat budur ki, Ermənistan buna hazır deyil. Hesab edirəm, bu, çox böyük bir səhv olacaq. Necə ki, müharibə ərəfəsində və müharibə dövründə Ermənistan tərəfi böyük səhvlər buraxıb, hərbi cinayətlər törədib. Bu, növbəti böyük səhv ola bilər. Çünki bizim bu təklifimiz yeni real vəziyyətə əsaslanır. Biz hesab edirik ki, məsələ həll olunub, Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh müqaviləsi olmalıdır. Bir-birinin ərazi bütövlüyünün tanınması olmalıdır, sərhədlərin tanınması olmalıdır, delimitasiya işlərinə start verilməlidir. Onu da bildirməliyəm ki, delimitasiya işləri ilə bağlı indi beynəlxalq təşkilatlar da müsbət reaksiya verirlər. Əgər Ermənistan bunu etmək istəmirsə, özü bilər, ancaq yaxşı fikirləşsə, sonra gec ola bilər. Necə ki, vaxtilə əgər öz xoşları ilə bizim torpaqlarımızdan çıxsaydılar, bu qədər rəzil duruma düşməzdilər. Bizim bu təklifimiz qalib ölkənin təklifidir, güclü tərəfin təklifidir, müzəffər xalqın təklifidir. Əgər buna Ermənistanda mənfəi reaksiya varsa, bunu da özləri bilərlər. Amma yenə də deyirəm, yenə də peşman olacaqlar. Biz isə bundan sonra ancaq və ancaq irəli gedəcəyik. Biz bütün quruculuq işlərimizlə bağlı planları sistemli şəkildə həyata keçiririk və artıq quruculuq işlərinə start verilib. Biz, dediyim kimi, Qarabağı və Şərqi Zəngəzur cənnətə çevirəcəyik. İnsanlar ora qayıdacaq, öz dedə-baba torpağında rahat yaşayacaqlar.

Mən sizi bir daha bu mərasimdə görməyimdən məmnun olduğumu ifadə edirəm. Bir daha sizi yeni mənzillərlə, fərdi evlərlə təbrik edirəm. Siz öz yaxınlarınızla, övladlarınızla haqlı olaraq fəxr edə bilərsiniz. Bütün Azərbaycan xalqı fəxr edir və bilin ki, onların əziz xatirəsi daim bizim qəlbimizdə yaşayacaqdır.

Sağ olun.

Daha sonra şəhid ailəsinin üzvü Süsən Kərimova, Müharibə əlili Ədalət Aydınov, Vətən müharibəsi qazisi Qurbanəli İslamov çıxış edərək göstərilən diqqət və qayğı-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev "Tibbi sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1441-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Tibbi sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 30 dekabr tarixli 241 nömrəli Fərmanının ləğv edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 31 yanvar tarixli 502 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Dövlət Qulluğunu İdarəetmə Şurasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev K.F.Heydərrovun 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda deyilir: Azərbaycan Respublikasında fəvqəladə hallar orqanlarında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Kəmaləddin Fətəh oğlu Heydərrov 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilsin.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin tabeliyində Təhsilin İnkişafı Fondunun yaradılması haqqında Fərman imzalayıb.

ya görə minnətdarlıqlarını bildiriblər. Sonra xatirə şəkli çəkdirildi. Daha sonra dövlətimizin başçısı qazilərlə söhbət etdi.

Prezident İlham Əliyev: Səndə də protezdird?

Qazi: Bəli.

Prezident İlham Əliyev: Hərada yaralanmışsan?

Qazi: Taliş kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə. Mühəndis istehkam bölüyündə xidmət edirdim.

Prezident İlham Əliyev: İndi özünü necə hiss edirsən? Normal həyata qayıtdın?

Qazi: Bəli, normal həyata qayıtmışam.

Digər qazi: Füzuli uğrunda döyüşlərdə, Qaraxanbəylidə, Aran deyilən istiqamətdə yaralanmışam. Özüm də zabit olmuşam.

Prezident İlham Əliyev: Füzulidə çox şiddətli döyüşlər gedirdi.

Qazi: Bəli. Sentyabrın 27-si günü.

Prezident İlham Əliyev: Sağ ol. Qazilər: Sağ olun, cənab Prezident.

Prezident İlham Əliyev: Sən hərada vuruşmusan?

Qazi: Suqovuşanın azad olunmasında, Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin tərkibində.

Prezident İlham Əliyev: Suqovuşanda.

Qazi: Mən sizə minnətdaram, cənab Prezident. Allah Sizə sağlığı versin, Ulu Öndərimizin vəsiyyətinə əməl etdiniz.

Prezident İlham Əliyev: Bəli, elədir.

Qazi: Mən həmişə demişəm,

Şuşada biz ermənilərin əlini qaldırdığını görəndə, bildirdim ki, biz orada əsil Azərbaycan oğlunun əlini qaldıracağıq. Allah Sizi var eləsin.

Prezident İlham Əliyev: Elə də oldu. Bizim igidlərimiz Şuşanı əliyalın götürdülər. Ermənilər görəndə ki, biz artıq Şuşaya yaxınlaşmışıq, panikaya düşdülər. Biz bildirdik ki, onlar nə fikirdədirlər. İnana bilmirdilər. Bir-birinə xəbər ötürürdülər, bir-birinin xəbərlərini yalanlayırdılar ki, ola bilməz. Necə keçdiklər? İndi Zəfər yolunu biz çəkmişik. Demək olar ki, indi bir-iki aya asfalt da döşənəcək.

Qazi: İnşallah

Prezident İlham Əliyev: Mən adını da Zəfər yolu qoymdum. Çünki əvvəllər ona xidməti yol demək istəyirdilər, çünki əsas böyük yol trasdan keçəcəkdi. Dedim, bu, Zəfər yoludur, çünki biz bu yoldan keçərək Şuşanı azad etdik. İndi oraya gedən, o yolla gedən hər kəs məəttəl qalır ki, necə oradan keçmək olar? Keçmək, özü də silahlı, pulemyotla, bütün geyimlə keçmək. Özü də bir gün yox, iki gün yox, neçə gündür biz bilirik. Sonra o sıldırım qayaları dırmaşmaq... Orada ermənilərin tankları da, topları da var idi. Cəmi iki günə, iki gün yarım Şuşanı əliyalın azad etdik. Budur, Vətən sevgisi, qəhrəmanlıq budur. Fəxr edirik sizinlə.

Qazi: Biz Sizinlə fəxr edirik, o ruhu bizə bağışladığınıza görə.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

Abşeronda DOST Mərkəzinin açılışı olub

İyulun 14-də Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin Abşeron DOST Mərkəzinin açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib.

Əhalinin rifah halının daha da yaxşılaşdırılması, bu istiqamətdə mühüm layihələrin həyata keçirilməsi, ölkəmizdə sosial müdafiə sisteminin etibarlılığının ən yüksək səviyyəyə çatdırılması Prezident İlham Əliyevin çoxşaxəli fəaliyyətinin əsas hədəflərindən biridir.

Fəaliyyətində sosial ədalət, şəffaflıq, ünvanlılıq, əlçatanlıq və bərabərlik prinsiplərinin qorunmasını rəhbər tutan DOST mərkəzləri qısa zamanda vətəndaşlarımızın etibarını qazanıb. Bu gün bu mərkəzlərin sırasına - Abşeron DOST Mərkəzi də əlavə olunur. Bu, sayca beşinci mərkəzdir.

Sosial xidmətlərin innovativ yanaşmalara əsaslanan modern, çevik və optimal mexanizmlər üzərində qurulması Azərbaycanın yeni brendinin spesifik cəhətləri sırasında. Yeni Abşeron DOST Mərkəzi də özündə bu xüsusiyyətləri tam əks etdirir. Ümumilikdə 445 mindən çox şəxsin dost mərkəzlərinə müraciəti nəticə etibarilə 97,4 faizlik göstərici ilə vətəndaş məmnunluğuna səbəb olub.

Beləliklə, birinci xanım Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəlilənən və Prezident İlham Əliyevin 2018-ci il 9 avqust tarixli Fərmanı ilə yaradılan DOST konsepsiyası çərçivəsində istifadəyə verilən növbəti mərkəzdə vətəndaşlarımız məşğulluq, pensiya, sosial müavinət və təqaüdlər, sosial xidmətlər, əlillik, tibbi-sosial ekspertiza və reabilitasiya, sosial sığorta, əmək münasibətləri, həmçinin sosial-hüquqi, sosial-məişət xidmətləri, sosial-pedaqoji xidmət olmaqla, ümumilikdə 152 adda xidmətdən rahatlıqla yararlanı bilərlər. Qeyd edək ki, maraqlı memarlıq layihəsi olan yeni DOST Mərkəzində gün ərzində təxminən 400 vətəndaşın qəbul edilməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Bu prosesi 120 nəfərə yaxın işçi heyəti və 50 könüllü həyata keçirəcək.

Dost mərkəzlərinin daha bir əhəmiyyəti həssas təbəqədən olan vətəndaşlara

dövlət qayğısını özündə əks etdirməsi ilə bağlıdır. Yaxın iki ay ərzində DOST Mərkəzində Prezident İlham Əliyevin bu ilin iyununda imzaladığı Fərmanla yaradılan Vahid Əlaqələndirmə Mərkəzi fəaliyyətə başlayacaq. Burada şəhid ailələrinə və qazilərə yeddi qurum üzrə 26 xidmət göstəriləcək, onların əlavə xərclərə və vaxt itkisinə yol vermədən bu xidmətlərə əlçatanlığı təmin ediləcək.

Dost mərkəzlərinin daha bir əhəmiyyəti həssas təbəqədən olan vətəndaşlara

"Ölkələrimiz də qardaş ölkələrdir, xalqlarımız da qardaş xalqlardır"

Prezident İlham Əliyev Tbilisi şəhərinin merini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 14-də Gürcüstanın paytaxtı Tbilisi şəhərinin meri Kaxa Kaladzeni qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Tbilisi şəhərinin meri Kaxa Kaladzeni salamlayan Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, tarixboyu Cənubi Qafqazda həm Bakı, həm də Tbilisi həmişə öz gözəlliyi ilə fərqlənirdi və həm siyasi, həm iqtisadi, həm də mədəni mərkəz rolunu oynayırdılar:

- Xoş gəlmisiniz. Sizi ürəkdən salamlayıram. Azərbaycanda dəfələrlə olmusunuz, bu gün Tbilisi şəhərinin meri kimi gəlmisiniz. Mənə verilən məlumata görə, dünən Tbilisi və Bakı şəhərlərinin tarixində əlamətdar hadisə baş verib, qardaşlaşma haqqında sənədlər imzalanıb. Mən bunu alqışlayıram, çox düzgün addımdır və düşünürəm ki, təbii addımdır. Çünki ölkələrimiz də qardaş ölkələrdir, xalqlarımız da qardaş xalqlardır və təbii ki, paytaxtlar da qardaş paytaxtlar olmalıdır. Eyni zamanda, həm Bakı, həm də Tbilisi tarixi şəhərlərdir və hər iki şəhərdə bir çox tarixi memarlıq abidələri mövcuddur. Hər iki şəhərdə köhnə kvartal var - İçərişəhər və köhnə Tbilisi. Siz də yaxşı bilirsiniz, heç də bütün ölkələrdə belə şəhərlər yoxdur ki, köhnə kvartallar olsun və o kvartalların siması

qorunsun. Tarixboyu Cənubi Qafqazda həm Bakı, həm də Tbilisi həmişə öz gözəlliyi ilə fərqlənirdi və həm siyasi, həm iqtisadi, həm də mədəni mərkəz rolunu oynayırdılar. Əlbəttə ki, dünən imzalanmış sənədlərdən sonra iki şəhər arasındakı təmaslar daha da sıx olacaq və olmalıdır. Yəqin ki, birgə fəaliyyət planı da hazırlanacaq. Mən istəyirəm ki, çoxlu qarşılıqlı səfərlər olsun, ictimaiyyət nümayəndələri, media nümayəndələri, tanınmış şəxslər müntəzəm olaraq qarşılıqlı səfərlər etsinlər. Həm Tbilisi, həm də Bakı dünyanın heç bir başqa şəhərinə oxşamırlar.

Mən bilərəm ki, siz Tbilisinin meri kimi çox böyük səylər göstərirsiniz və şəhərin tarixi simasını qorumaq istiqamətində çox böyük addımlar atmısınız. Tbilisi şəhərinin tarixi hissəsi, hesab edirəm ki, dünya üçün çox əhəmiyyətlidir. Çünki bu, unikal memarlıq əsəridir. Əlbəttə, hər bir böyük şəhər kimi, Tbilisi də inkişaf etməlidir və bilərəm ki, sizin rəhbərliyiniz altında bu inkişaf da çox düşünülmüş şəkildə aparılır. Biz sizin fəaliyyətinizi çox yüksək qiymətləndiririk. Siz Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafında da böyük səylər göstərirsiniz, Azərbaycanın dostusunuz. Bir daha xoş gəlmisiniz.

X X X
Tbilisi şəhərinin meri Kaxa Kaladze:
-Cənab Prezident, ilk növbədə, mənə qəbul etdiyiniz üçün təşəkkür edirəm. Bakı şəhərinə gəlmək mənə üçün həmişə xoşdur. Bakı, buranın mədəniyyəti, ənənələri, in-

sanları mənə həmişə valeh edib. Şəhər gündən-günə gözəlləşir, abadlaşır, biz bunu alqışlayırıq. Bugünkü səfər üçün bir daha təşəkkür edirəm.

Gürcüstanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini dəstəklədiyiniz üçün Sizə təşəkkür edirəm. Gürcüstan da öz tərəfindən hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini dəstəkləyir. Dünən qardaşlıq haqqında mühüm sənəd imzalandı. Lakin biz hər zaman qardaş olmuşuq, hər zaman bir-birimizə dost və dayaq olmuşuq. Şəxsən mənəm üçün Azərbaycan çox yaxın ölkədir, burada çoxlu dostlarım var. Mən energetika naziri olanda da buraya gəlirdim, çoxlu dostlarım var və çox şadam ki, yenə burada, Bakıdayam.

Üçüncü Könüllü Milli Hesabatın təqdimatı olub

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) İqtisadi və Sosial Şurasının himayəsi ilə Yüksək Səviyyəli Siyasi Forum keçirilib. Forum çərçivəsində Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin icrası istiqamətində görülmüş işlər barədə Azərbaycanın üçüncü Könüllü Milli Hesabatının təqdimatı olub. İqtisadiyyat Nazirliyindən SİA-ya bildirilib ki, təqdimatı Azərbaycan Hökuməti adından Baş nazirin müavini, Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının sədri Əli Əhmədov edib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan bu il dünyada 10 ölkədən biri olmaqla, regionda və MDB məkanında ilk dəfə Üçüncü Könüllü Milli Hesabat təqdim edir. BMT-nin müəyyən etdiyi tematik mövzuya uyğun olaraq hazırlanmış hesabatda siyasət və maarifləndirmə işləri, 2030-cu il Gündəliyinin icrasına pandemiyanın təsirləri və bu təsirlərin minimallaşdırılması tədbirləri, DİM-lər üzrə əldə olunan tərəqqi və s. əksini tapıb.

Hesabatın təqdimat zamanı Baş nazirin müavini Əli Əhmədov ötən dövr ərzində ölkəmizdə DİM-lərin icrası sahəsində görülmüş işlər, səhiyyə sisteminin

gücləndirilməsi, iqtisadi fəallığın bərpası, qeyri-neft sektorunun dinamik artımının təmin edilməsi, milli innovasiya sisteminin inkişafı istiqamətində atılmış addımlar barədə məlumat verib. Qeyd edilib ki, dayanıqlı inkişaf üzrə məlumatların toplanması və təhlili davamlı olaraq təkmilləşdiriləcək, DİM Maliyyələşdirmə Mexanizminin yaradılması kimi məsələlər diqqətdə saxlanılacaq.

Tədbirdə Dayanıqlı İnkişaf Platformasının həyata keçirilməsində sülhün və sabitliyin rolu vurğulanıb. 2020-ci ilin noyabrında Ermənistanla Azərbaycan arasında münəqişənin sona

çatmasının regionda təhlükəsizliyin, sabitliyin, rifahın və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın formalaşmasına, iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişlənməsinə, yeni beynəlxalq və regional nəqliyyat-logistika dəhlizlərinin imkanlarından faydalanmağa, Azərbaycanın və bütövlükdə, regionun inkişafına böyük təkan verəcəyi diqqətə çatdırılıb. Eyni zamanda, növbəti mərhələdə Azərbaycanın inkişaf strategiyasının əsas istiqamətini ölkəmizin işğaldan azad edilmiş və dağıntıya məruz qalmış bölgələrinin yenidən qurulmasının, məcburi köçkünlərin öz yaşayış yerlərinə qayıdışının təşkil edəcəyi bildirilib.

Dünən Medianın İnkişafı Agentliyi (MEDİA) və ADA Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə "Media islahatlarına doğru" silsilə seminarların bağlanış mərasimi keçirilib. SİA-nın məlumatına görə, ADA Universitetinin prorektoru Fariz İsmayilov bildirib ki, bu təlimlərin ümumiyyətlə ölkədə yeni trendin başlanğıcı olacağına ümid edir: "Jurnalistika sahəsi çox sürətlə dəyişir.

Xüsusilə texnologiyani, Azərbaycanda və regionda baş verən dəyişiklikləri nəzərə alsaq, bunu demək mümkündür. Jurnalistika sahəsi çox vacib sahələrdən biridir".

Kursu bitirənləri təbrik

edən prorektor bu ildən ADA-da kommunikasiya və rəqəmsal media sahəsində ilk tələbə qəbuluna başlanıldığını da diqqətə çatdırıb.

MEDIA-nın icraçı direktoru Əhməd İsmayilov qeyd edib ki,

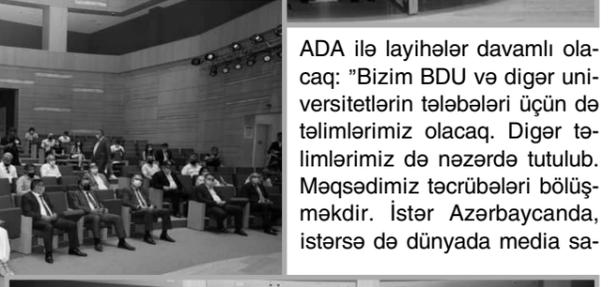
tərir ki, Azərbaycan Prezidenti öz vədinə sadıqdır və Azərbaycan xalqının rifahı, rahatlığı, yaxşı yaşaması, təhlükəsizliyi onun üçün birinci dərəcəli vəzifədir.

Bir neçə gün bundan əvvəl Salyan rayonunda müəyyən yolların çəkilməsi ilə əlaqədar Prezident Fərmanını biz gördük. İndi isə Nəsimi rayonunun yollarının abadlaşdırılması ilə əlaqədar dövlət büdcəsindən iki milyon vəsait ayrılıb və Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə bir vəzifə kimi tapşırıqlı ki, bu yolların keyfiyyətlə qurulması təmin edilsin. Əlbəttə ki, bu bizim hər birimizi bir vətəndaş kimi sevindirir. Çünki Azərbaycan günü-gündən gözəlləşir. Bu gün Bakı dünyanın ən müasir, ən inkişaf edən şəhərlərindən biri kimi tanınır. Belə olan halda, əlbəttə ki, Bakıtrafi rayonlarının, Bakı şəhərinin ərazisində olan rayonların yollarının yenidən qurulması, abadlaşdırılması həm Azərbaycan vətəndaşları üçün, həm də xarici qonaqlar üçün çox önəmlidir.

“Media islahatlara doğru” silsilə seminarların bağlanış mərasimi baş tutub

ADA ilə layihələr davamlı olacaq: "Bizim BDU və digər universitetlərin tələbələri üçün də təlimlərimiz olacaq. Digər təlimlərimiz də nəzərdə tutulub. Məqsədimiz təcrübələri bölüşməkdir. İstər Azərbaycanda, istərsə də dünyada media sa-

həsində gedən proseslərlə tanış olmaq və media subyektlərində bu təcrübələri bölüşmək. Xahişimiz bundan ibarətdir ki, seminar iştirakçıları burada bölüşdüyümüz məsələləri çalışdıqları mediada jurnalist həmkarları ilə paylaşsınlar. Bütün jurnalistlər üçün ADA-da şərait yaratmaq çətindir. Tez nəticəyə nail olmaq üçün burada iştirak edən seminar iştirakçıları burada bölüşülən fikirləri çalışdıqları yerdə olan jurnalistlərlə bölüşsünlər".

ADA Universitetinin prorektor müavini Aygün Hacıyeva bildirib ki, seminar iştirakçılarının 12%-i iştirak sertifikatı, 88% isə seminarları müvəffəqiyyətlə bitirməyə dair sertifikat əldə edəcək: "Seminar iştirakçıları arasında kişilər üstünlük təşkil edirdi. Burada iştirak edənlərin çoxu onlayn media təmsilçisi idi. Bu, 52% təşkil edir. Çap mediasının təmsilçiləri də bu seminarların iştirakçıları sırasında idi".

Daha sonra ADA Universitetinin İctimai və Beynəlxalq Məsələlər Məktəbinin müəllimi Şəfəq Mehraliyeva qeyd edib ki, jurnalistlər nə qədər ağıllıdırsa, cəmiyyət o qədər qazanır: "Sizə cəmiyyətin müəllimi olmaq kimi ağır missiyada uğurlar arzu edirəm".

Daha sonra seminar iştirakçıları seminarlarla bağlı fikirlərini bölüşüblər. Sonda seminar iştirakçılarına sertifikatlar təqdim olunub.

İnam Hacıyev

“Prezident öz vədinə sadıqdır və xalqın rifahı üçün çalışır”

“Yol mədəniyyətin bir nümunəsidir, yol inkişafdır, yol insanların rahatlığıdır, yol iqtisadiyyatın inkişafı üçün çox vacibdir.” Bu sözləri SİA-ya verdiyi açıqlamasında Milli Məclisin Aqrar Siyasət Komitəsinin sədri, millət vəkili Tahir Rzayev deyib. Komitə sədri vurğulayıb ki, ölkə rəhbəri cənab Prezident İlham Əliyev ilk gün-

dən nəinki şəhərtərafı yolların, şəhərdaxili yolların, hətta kənd yollarının belə abadlaşdırılması üçün dövlət büdcəsindən lazımı qədər vəsait ayırır.

“Bu gün Azərbaycan demək olar ki, başdan-başa abadlaşmış, regionlar sürətlə inkişaf etdirilməkdədir və edir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair üç dövlət proqramının müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilməsi və dördüncü dövlət proqramının icrası uğurla gedir. Əlbəttə ki, bu proqramlar bilavasitə insanların sosial rifah halının yaxşılaşdırılmasına yönəldilib. Bu proqramların əsasında yolların abadlaşdırılması, yeni körpülərin salınması vacib bir məsələ kimi qarşıya qoyulub və bu istiqamətdə də işlər sistemli şəkildə davam etdirilir.

Elə bir ay olmur ki, ölkə rəhbəri yolların bərpası, yolların yenidən qurulması haqqında sərəncam imzalamasın. Əlbəttə ki, bu külli miqdarda dövlət vəsaiti tələb edir, ancaq dövlətimizin başçısının dediyi kimi, bütün vasitələr, bütün imkanlar Azərbaycan xalqının xoşbəxt həyatına, yaşayışına sərf olunmalıdır. Bu istiqamətdə görülən işlər də gös-

"Davamlı İnkişaf Məktəbi" layihəsi çərçivəsində növbəti seminar keçirilib

İyulun 14-də Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatında partiyanın Gənclər Birliyinin "Davamlı İnkişaf Məktəbi" layihəsi çərçivəsində "Azərbaycanın milli təhlükəsizliyi: təhdidlər və onların qarşısının alınması üçün qarşıda duran vəzifələr" mövzusunda seminar keçirilib.

SİA-nın verdiyi məlumata görə, tədbiri açan YAP Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov bildirib ki, 14 iyul təqvimə Azərbaycanın tarixində mühüm yer tutur. Belə ki, 14 iyul 1969-cu ildə ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycanda ilk dəfə hakimiyyətə gəlib. Onun sözlərinə görə, Ulu Öndərimiz hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə Azərbaycanın inkişafı naminə misilsiz, tarixi xidmətlər göstərmişdir.

B.İslamov həmçinin Tovuz döyüşlərinin baş verməsindən bir il ötdüyünü xatırladaraq bu döyüşlərdə Azərbaycan Ordusunun düşməne sarsıdıcı zərbələr vurduğunu qeyd edib.

Tədbir iştirakçıları ulu öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

Daha sonra Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və

korupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əs

gərov "Azərbaycanın milli təhlükəsizliyi: təhdidlər və onların qarşısının alınması üçün qarşıda duran vəzifələr" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. O bildirib ki, Azərbaycanın milli təhlükəsizliyi ilə bağlı müvafiq normativ hüquqi aktlar qəbul olunub. Bu, həm dövlət başçısının imzaladığı fərman və sərəncamlarda, həm də Milli Məclisin qəbul etdiyi qanunlarda

özünün əksini tapır. "Milli təhlükəsizlik haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu, "Azərbaycan Respublikasının Hərbi Doktrinası" və digər sənədləri buna nümunə göstəmək olar.

Komitə sədri qeyd edib ki, milli təhlükəsizlik-dövlətin müstəqilliyinin, suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün, konstitusiyaya quruluşunun,

xalqın və ölkənin milli maraqlarının, cəmiyyətin və dövlətin hüquq və mənafələrinin daxili və xarici təhdidlərdən qorunmasının təmin edilməsidir: "Milli təhlükəsizliyimizin subyektləri isə insanların, cəmiyyətin və dövlətin təhlükəsizliyi maraqlarının və tələbatlarının təmin edilməsi məqsədilə yaradılmış dövlət hakimiyyəti orqanlarıdır.

Təhlükəsizliyimizin əsas prinsipləri arasında insan,

cəmiyyət və dövlətin maraqları arasındakı tarazlığın saxlanılması və onların qarşılıqlı məsuliyyəti də vacib yer tutur".

Ziyafət Əsgərov diqqətə çatdırıb ki, ölkəmizə qarşı təhdidlər hər zaman olub və bundan sonra da ola bilər: "Əsas məsələ ondan ibarətdir ki, bu təhdidlərin qarşısı alınır. Biz indiyə kimi siyasi, hərbi, iqtisadi, sosial, ekoloji və digər xarakterli təhdidlərlə qarşılaşmışıq. Onun sözlərinə görə, xüsusilə 1990-cı illərin əvvəllərində milli təhlükəsizliyimiz ciddi təhdidlərlə üz-üzə qalmışdı. Bir tərəfdən Ermənistanın torpaqlarımızı işğal etməsi, digər tərəfdən iqtisadi və s. xarakterli təhdidlər gələcəyimizi

güclənib və dünyada söz sahibi olan ölkələr sırasına çıxıb: "Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü ilə əlaqədar BMT Təhlükəsizlik Şurası dörd qətnamə qəbul etsə də, bu sənədlər 30 ilə yaxın kağız üzərində qaldı. Beynəlxalq birlik Ermənistanə heç bir təzyiq göstərmirdi. Halbuki, beynəlxalq hüquq qarşısında bütün dövlətlər bərabər olmalıdır. Lakin reallıqlar başqadır. Beynəlxalq hüquqla yanaşı güc amili də əsasdır. Ona görə də, cənab Prezidentin siyasəti nəticəsində Azərbaycan ötən illər ərzində xeyli gücləndi və öz gücünə torpaqlarını işğaldan azad etdi".

Milli Məclisin komitə sədri əlavə edib ki, milli təhlükəsizliyimizin təmin olunmasında müvafiq dövlət qurumları ilə yanaşı hər bir vətəndaş da fəal iştirak etməlidir.

Ziyafət Əsgərov gənclərə yaxşı təhsil almağı, yüksək biliklərə sahib olmağı tövsiyə edib. Çünki savadlı, bilikli cəmiyyət həmişə güclü olur. Güclü xalq və güclü dövlət isə hər zaman təhdidlərin qarşısını almaq iqtidarındadır. Sonda tədbir iştirakçılarının çoxsaylı sualları cavablandırılıb.

Şuşa düşmənlər üçün əlçatmaz olan hündür qayanın üzərində möhkəm qala kimi Qarabağ xanlığının banisi Pənahəli xan tərəfindən 1750-ci ildə tikilib. Şuşa təkcə Azərbaycanda, Qarabağda deyil, bütün Qafqaz regionunda bənzərsiz məkanlardan biridir. Bu şəhər düşmən hücumlarından müdafiə məqsədilə istehkam kimi

salınıb. Məhz buna görə qala-şəhər hesab edilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Misirin "alqornalgy", "gornurionline", "egyptian-gazette" xəbər portallarında dərc edilən və Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşaya həsr olunan məqalələrdə yer alıb.

Məqalələrdə Qarabağın döyünən ürəyi Şuşa şəhərinin təbiəti və abidələri haqqında məlumat

Misir KİV-ləri: Şuşa sehrli mövqeyi və İslam abidələri ilə yenidən Azərbaycan səması altına qayıdıb

verilir. Qeyd edilir ki, Azərbaycanda əsrarəngiz və gözəl məkanlar axtararkən, ilk növbədə, mütləq Şuşa şəhərindən başlamaq lazımdır.

Yazılarda Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin məsul şəxsinə istinadla bildirilib ki, Şuşada dini-tarixi məkanlar, qədim məscidlər də daxil olmaqla, Azərbaycanın yüzlərlə tarixi abidəsi qorunur. Qarabağ xanı İbrahimxəlil xan tərəfindən 1768-ci ildə inşa edilmiş və 1867-ci ildə təmir olunmuş Yuxarı Gövhərağa məscidi belə abidələrdəndir. Məscidin divarında "Qurani-Kərim"-dən ayələrin, məscidin tikilmə tarixinin, eləcə də Gövhərağanın vəsiyyətinin həkk edildiyi daş kitabə var. Qarabağ xanının qızı Gövhərağa öz xeyirxahlığı, səxavəti ilə tanınıb. O, məscidin otaqlarından birini məktəbə çeviribmiş.

Havanın hərarəti artdıqca insanlar istər-istəməz sərinləşdirici vasitələrdən istifadə etməli olurlar. Əlverişli, yay aylarında istər iş yerlərində, istərsə də mənzillərdə müxtəlif sərinkeşlər işə salınır, qapalı mühitdə kondisionerlərdən istifadə edirlər. Bir sözlə, istilər düşdüyü zaman sərinləşdirici vasitələrə tələbat artır. Bu halda, yəni həmin vasitələrə ehtiyac duyulduğu üçün istehlak bazarında bir canlanma müşahidə edilir. Hətta qiymətlərdə də ciddi dəyişikliklər, bəzən müxtəlif kampaniyalar gözə çarpır, çünki tələb və təklif arasındakı təkzibedilməz bir asılılıq mövcuddur. Belə ki, insanların tələbatı, ödəmə qabiliyyətli müştərilərin tələbi artdıqca, təklif də buna müvafiq dəyişə bilər.

Əlavə ödəniş olmalıdır, yoxsa yox?

Heç şübhəsiz ki, tələbatın və tələbin artması ilə təklif olunan məhsulun satış qiymətlərində, eləcə də satış şərtlərində dəyişikliklər dərhal özünü göstərir. Tutaq ki, soyuq aylarda sərinləşdirici vasitələrin təklif olunmasında, istər qiymət baxımından, istərsə də çatdırılma və xidmət baxımından müəyyən güzəştlər olursaysa, artıq havaların hərarəti yüksəldikcə, insanların tələbatı artdıqca, belə güzəştlər də aradan qaldırılır, üstəlik şərtlərdə də ehtə dəyişikliklər olur ki, bu, insanları, müştəriləri qane etməyə bilir. Doğrudur, tələb artdıqca təklif üçün ən arzuolunan şərait yaranır və bir növ, yay fəslində, isti aylarda sərinləşdirici vasitələr üzrə təklifdə olan dəyişiklik anlaşılandır. Amma, bütün bunlarla yanaşı nəzərə almaq lazımdır ki, hər bir halda tələb və təklifin rastlaşdığı müstəvidə, məkanda, yəni alqı-satqı yerində, məqamında razılaşmalar ən vacib şəhətdir. Yəni, müştərilərə təklif olunan məhsullar realizə olunduğu, müştərilərə satıldığı zaman, istər qiymət, istərsə də xidmət baxımından razılaşma sənədi ən vacib, daha doğrusu hüquqi sənəd hesab olunur. Bir sözlə, tələb və təklif olmaqla, tərəflər öz üzərlərinə götürdükleri öhdəlikləri yerinə yetirmək barədə hüquqi sənədə imza atırlar və bu yöndə də mükəlləfdirlər. Deyək ki, alıcı məhsulun dəyərini tam, yaxud hissələrlə, ya da kredit üsulu ilə ödənişini boynuna götürürsə, bu yöndə razılaşma sənədinə imza atırsa, ödənişi, təbii ki, şərtlərə müvafiq şəkildə ya tam etməli, ya hissələrlə çatdırmalı, ya da krediti vaxtılı vaxtında ödəməli, gecikdirməməli, aylıq ödənişdən boyun qaçırmağı istəməyib, məhsulu təklif edən tərəf də müqavilədə göstərilən, çatdırılma, quraşdırılma, zəmanət, lazım olduğu təqdirdə təmir məsələləri ilə bağlı öhdəliklərinə görə cavabdeh olmalıdır.

Məsələ burasındadır ki, müştərilərin öhdəliklərinin tələb edildiyi halda bəzən qarşı tərəf, yəni, məhsulu təklif edən tərəf öhdəliklərini ya nəzərə almır, ya bu öhdəliklərdən imtina etməyə cəhd edir, ya da müxtəlif bəhanələrlə böyün qaçırmaq istəyir. Məsələn, bilirik ki, sərinləşdirici vasitələr, xüsusən də kondisionerlər qapalı məkanda quraşdırılmalıdır və sonra istehlakçıya təhvil verilməlidir, hansı ki, bunu təklif edən tərəf öz üzərinə götürür və bu xidmət də məhsulun qiymətinə daxil olur. Amma, bir çox hallarda bundan imtina etmək məqsədilə müxtəlif bəhanələr uydurulur. Nümunə üçün deyək ki, bir çox hallarda yeni alınmış kondisionerlər köhnə, işlək olmayan kondisionerlərin yerində quraşdırıldığı zaman, məhz bunu bəhanə gətirərək, quraşdırmağı boynuna götürən tərəf məhsulun qiymətinə daxil olan quraşdırılma xidmətinə görə əlavə ödəniş istəyir. Daha dəqiq desək, yerində yenisi quraşdırılacaq köhnə, işlək olmayan kondisionerini çıxarması üçün ödəniş edilməli olduğunu iddia edir. Halbuki, yerindən götürüləcək işlək olmayan kondisionerinin özünün bir zaman quraşdırıldığı zaman hazır yeri var, hətta divardan keçən, avadanlığın digər hissəsi ilə əlaqə yaranan boru üçün dəliyi belə hazırdır. Bir növ, quraşdırma xidməti edən tərəf əvvəlcədən işlər görüldü və onlar sadəcə, birini digəri ilə, yeni, yenisini köhnəsi ilə əvəz etməli olurlar. Maraqlıdır, bu zaman nəyə görə müştəri, istehlakçı əlavə ödəniş etməlidir?

Yaxud, kondisionerlərin quraşdırılması öhdəliyindən yayınma halları ilə bağlı digər bir faktla da rastlaşılır və qeyd olunur ki, avadanlığın digər hissəsi ilə əlaqə yaranan borunun uzunluğu, məsələn, 2 ya da 3 metrden uzun olarsa əlavə ödəniş edilməlidir. Ən maraqlısı odur ki, nəzərdə tutulduğu iddia edilən borunun uzunluğundan bircə metr artıq boru tələb olunduğunda bir metr boruya görə ödəniş də

yəni, daha çox vəsait istənilir ki, bu heç bir məntiqə sığışan deyil. Çünki, artan məsafə həmin məsafə qədər artıq boru deməkdir, bunun xidmət haqqının artmasına zərər qədər aidiyyəti yoxdur.

Sadalanın faktlar istehlakçılar, müştərilər arasında heç şübhəsiz ki, narazılıqlara səbəb olur. Müştərilər məhsulu aldıqdan sonra şərtlərin dəyişməsinə görə heç də razı qala bilməzlər. Müştərilər məhsulu aldıqdan sonra çox nadir hallarda həmin məhsulu qaytarırlar və heç şübhəsiz ki, məhsulu təklif edən tərəf də məhz buna görə diqtə edən tərəfə çevrilir. Əgər müştərilər hüquqlarını, aldıqları məhsulları 14 gün ərzində qaytarmaq hüququna malik olduqlarını bilsələr, yaxud da bildikləri bu hüquqlarından istifadə etsələr, o zaman qarşı tərəf, məhsulu təklif edən tərəf belə etməzdi. Ən azından məhsul satışında, yaxud quraşdırılma zamanı yaranan narazılıqlara görə məhsulun geri qaytarılması ilə qarşılaşan tərəf, sonradan hansısa şərtlər irəli sürməkdən, iddialarla çıxış etməkdən məhz buna görə ən azından ehtiyat edərdi. Amma, ehtiyat etmədiklərinə görə, alqı-satqı zamanı razılaşma predmeti olmayan şərtlər ortaya çıxır və məhz bu məqam istehlakçılarda, məhsul əldə etmək istəyən müştərilərdə, vətəndaşlarımızda haqlı narazılığa səbəb olur.

Məsələ ilə bağlı bir neçə istehlakçının münasibətini öyrəndik və bu, hər kəs üçün çox maraqlı oldu. İstehlakçılar avadanlığı aldıqları zaman deyil, məhz onu evə gətirdikləri zaman əvvəlcədən qeyd olunmayan şərtlərə qarşılaşdıklarını bəyan etdilər. Əlbəttə ki, bu halla barışmadıqları da təkzib edilə bilməz. Nəzərə almaq lazımdır ki, hər bir halda müştəri haqlıdır və tələbləri ilə də, narazılıqları ilə də hesablaşılmalıdır. Amma, biz bunun şahidi deyilik, əksini müşahidə edirik. İstehlakçılar hansısa bir yöndə de olsa narazılıqlarını gizlətmirlər. Məsələn, istehlakçı Vəli Vəliyev bazarda təkliflə çıxış edənlərin satış siyasətindən razı olmadığını açıq-aşkar ifadə etdi.

"Ümumiyyətlə, müştəri olduğum heç bir şirkətin, mağazanın satış siyasətindən razı deyiləm. Hər cür satış çox primitiv, əsasən də müştərilərdən pul qoparmaq istəyi üzərində qurulub. İstər kreditlə ev satışı olsun, istər ev əşyaları, istərsə də məişətdə işlətdiyimiz avadanlıqlar olsun, hansını almaq istəsən orada çoxlu suallarla qarşılaşmalı olacaqsan.

BakuElektroniks-dən iki il qabaq kondisioner aldım. Nağd qiyməti 720 manat idi, amma kreditlə satışını 900 manat yazmışdılar. Üstəlik faizsiz satdıqlarını da xüsusi olaraq qeyd etmişdilər. Satıcıya burada ziddiyyət olduğunu, faizsiz satışda qiymət dəyişikliyi baş verirsə deməli müştəriyə aldadılır, dedim. Təbii ki, satıcı dialoqdan yayındı, suallarım cavabsız qaldı. Əlqərəz, kondisionerlərdən birini kreditlə aldım. Şərtə görə, şirkət bu qurğunun quraşdırılmasını da təşkil etməli idi və etdi. Amma elə etdi ki... İki ildir ki, səhv quraşdırılma səbəbindən qurğudan qaz (freon) sızır. Dəfələrlə mağazaya şikayət etsəm də əlac olmayıb. Kondisioneri mağazadan almışam, problemin həlli üçün məni başqa şirkətə yönləndirirlər. Təbii ki, bu, istehlakçı hüquqlarının kobud şəkildə pozulması-

dır", deyər V.Vəllili narazılığını bildirib və hüquq pozuntularını faktını önə çəkib.

Sözügedən məsələ ilə əlaqədar olaraq müraciət etdiyimiz daha bir istehlakçı, jurnalist-ekseprt Rövşən Rəsulov məhsul təklif edənlərin əlavə, qanunsuz gəlir əldə etmək niyyətlərində olduğunu dedi. O, qeyd etdi ki, məsələnin görünməyən tərəfləri sonra ortaya çıxır. Jurnalist-ekseprtin sözlərinə görə, bütün bunlar tənzimlənməli və bağlanan müqavilələrdə şərtlər əvvəlcədən müəyyənləşdirilməlidir.

"Təəssüf ki, bu kimi hallarla tez-tez rastlaşırıq və yalnız kondisionerlərin quraşdırılmasında deyil, digər avadanlıqların təchizatı məsələsində firma və şirkətlərin əlavə, eləcə də qanunsuz gəlirlər əldə etmələrinin şahidlərinə çevrilirik. Məsələn, mövzu ilə bağlı deyər bilərəm ki, kondisionerlərin satışı zamanı təklif edilən qiymət preyskurantında "çatdırılma və quraşdırılma pulsuz" ifadəsindən başqa heç nəyə rast gəlmirik. Ancaq gəlir görək, çatdırılma və quraşdırılmanın pulsuzluğunu pulla əvəz edən başqa hansı görünməyən tərəflər var?

Köhnə kondisionerinin sökülməsi üçün əlavə xərc tələb olunur, kondisionerinin borusu daha çox lazım olursa, ona görə də xərc tələb edilir və s. Əgər belədirsə, nəyə görə bu şərtlər də qiymət cədvəlində qeyd olunmur? Bəlkə kondisioneri kredit, yaxud nağd şəkildə əldə edən istehlakçının əlavə maddi vəsaiti yoxdur? Göründüyü kimi, bütün bunlar istehlakçının hüquqlarını pozur və mən hələ əlavə ustapulu "hörməti", maşın pulu "hörməti" kimi məsələləri demirəm. Lakin etiraf edək ki, bir sıra hallarda biz istehlakçılarda da müəyyən günahlar olur və əlavə vəsaitləri sanki cibimizdən çıxarıb tələb olunan məsələlərə xərcləməkdə maraqlı görünürük. Amma hər halda, bu kimi məsələlər daha ciddi şəkildə tənzimlənməli və alıcı-satıcı arasında bağlanan müqavilələrdə bütün şərtlər əvvəlcədən müəyyənləşdirilməlidir", deyər R. Rəsulov bu məsələnin tənzimlənməli olduğunu qeyd edib.

Bütün bu məsələlərə, müştərilərin hüquqlarının qorunmasına, alqı-satqı müqaviləsinə diqqət edilməsinə münasibət bildirən jurnalist-sosioloq Elçin Bayramlı qeyd edib ki, daşınma, quraşdırma və xidmətlərə görə müştərilərdən əlavə ödəniş alırlar. Onun sözlərinə görə, ticarət sahəsində xeyli özbaşınalıq, nizamsızlıq var və bu sahəyə nəzarət edən qurum yaradılmalıdır.

"İstehlakçı hüquqları ilə bağlı qanunvericilik müştərilərin hüquqlarını qoruyur. Lakin bizdəki mağazalar reklamlarda dediklərini və alqı-satqı müqaviləsində əks olunanları çox vaxt yerinə yetirmirlər. Bilirlər ki bizdə istehlakçıların çoxu öz hüquqlarını bilmir, tələb etmir, heç müqaviləni belə oxumurlar. Bu halda mağazalar qiymətə daxil olan daşınma, quraşdırma və xidmətlərə görə müştərilərdən əlavə ödəniş alırlar. Bundan başqa zəmanət talonunu elə yazırlar ki, faktiki olaraq heç nəyə zəmanət verməmiş olurlar. Alınan aparat, cihaz xarab olduqda deyirlər ki düzgün işlətməmişsiniz, təmir xərçini ödəməlisiniz. Məhsulu dəyişdirməkdə də problem var

radırlar. Azərbaycanda bununla bağlı dövlət orqanı yoxdur, yalnız ictimai təşkilatlar var. Bir də məhkəmə yolu var ki, ondan da istifadə edilmir, çünki 200 manatlıq təminatı almaq üçün 500 manat xərc çəkməlisən. Ümumiyyətlə ticarət sahəsində xeyli özbaşınalıq, nizamsızlıq var. Ona görə də bu sahəyə nəzarət edən Ticarət Nazirliyi yaradılmalıdır.", deyər E. Bayramlı təkliflə çıxış edib.

Məsələ ilə bağlı Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynova sual ünvanladıq və avadanlıqların quraşdırılmasında istehlakçılardan əlavə vəsait tələb olunmasına münasibət bildirməsi üçün müraciət etdik. Birliyin sədri vurğuladı ki, hələ də bununla bağlı şikayətlər daxil olur və fırıldaqçılıq, hərəmçilik çoxdur.

"Avadanlıqların quraşdırılması ilə bağlı fırıldaqçılıq çoxdur. İnsanları faktla üzbəüz qoyub, onları məcbur edərək pul qoparırlar. Belə hallar çoxdur. Təəssüflər olsun ki, məişət cihazlarının satışında vətəndaşlarla heç bir yazılı müqavilə yoxdur ki, orada həmin məsələlər göstərsin. Müqavilə ya şifahi, ya da yazılı ola bilər. Şifahi olduğu təqdirdə tərəflərin yanında şahidlər olmalıdır ki, lazım olduqda müəyyən məhkəmə məsələlərində müdafiə olunsunlar. Yaxşı olar ki, yazılı müqavilə olsun və orada bütün şərtlər göstərsin. Pis olmaz ki, satıcı tərəf birinci gəlib vəziyyətlə tanış olsun, hara quraşdırılacağını bilsin, qiymət necə olacağını və sair əvvəlcədən qeyd etsin.

Biznes qurum istəsə vətəndaşa, istehlakçıya quraşdırma işini hədiyyə də edə bilər. Ona görə də bütün bunlar hamısı öncədən aydınlaşdırılmalıdır. Bu kimi problemlər doğrudan da yaşanır və hər ay bir neçə telefon zəngi gəlir Azad İstehlakçılar Birliyinə. Çox təəssüflər olsun ki, bu məsələdə böyük hərəmçilik, eləcə də vergidən yayınma var. Həmin quraşdırma işi ilə məşğul olan ustaların aldığı heç bir vergi uçotuna götürülmür, vergidən yayınma baş verir. Təəssüflər olsun ki, istehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Haqqında Qanun 1995-ci ildə qəbul olunan sonradan orada altı dəfə dəyişiklik olsa da yenə belə hallara rast gəlinir. Ona görə də bu qanun artıq dəyişməlidir və bu kimi amillər nəzərə alınmalıdır. O cümlədən, mürəkkəb texniki vasitələrin satışında servis xidmətlərinin olması öz əksini tapmalıdır. Gərək bütün bu məsələlər öz həllini tapsın və təəssüf ki, hələ də həll olunmamış çoxsaylı məsələlər var", deyər Eyyub Hüseynov bildirib.

Əlbəttə ki, hər bir müştəri, istehlakçı aldığı avadanlığı özünə məxsus olan qapalı məkanda quraşdırılacaqsa, deməli, quraşdırılmasını öz üzərinə götürən tərəf hər bir müştəriyə görə fərqli şəraitlə rastlaşmaları təkzibedilməzdir. Bir sözlə, avadanlığı quraşdırmağı öz üzərinə götürənlər fərqli şəraitlə rastlaşmaları bilməlidirlər. Əslində, bunu digərləri bilirsə, deməli, onlar lap yaxşı bilirlər. Çünki, belə hallarda rastlaşma bilavasitə onlar özleridir. Maraqlı bir sual ortaya çıxır ki, nəyə görə avadanlığı quraşdırırlar yaranmış şərait və əlavə ödənişlər barədə məhz məhsul alınıb istehlakçının ünvanına gətirildikdən sonra bildirirlər? Quraşdırılacaq yerin vəziyyəti, orada görülməli işlər barədə əvvəlcədən niyə məlumat öyrənmirlər, əgər başqa sual doğuran niyyətləri yoxdursa? Məsələn, avadanlığı quraşdırırlar onun yerində köhnəsinin olub-olmadığı barədə istehlakçıdan soruşa və olduğu təqdirdə buna görə əlavə ödəniş edilməli barədə xəbərdar edə bilməzmi? Yaxud, alqı-satqı müqaviləsi bağlanarkən bu barədə niyə sənəddə heç bir kəlmə də yazılmır? Bu sənəd hazırlanarkən yeni quraşdırılacaq avadanlığın yerində köhnəsinin olma ehtimalı yoxsa heç nəzərə çarpmayıb? Uzun müddət bu fəaliyyətlə məşğul olanların belə bir hadisə ilə vaxtaşırı rastlaşma etimalını təkzib etmək mümkünmü? Mümkün deyil və elə isə həmin hallar mütləq alqı-satqı zamanı bağlanan müqavilədə, sənəddə də öz əksini tapmalıdır. Əgər bu öz əksini tapmırsa, deməli, qarşı tərəfin maraqları var və vətəndaşlardan əlavə vəsaitlərin alınmasında maraqlıdır. Hər bir halda alıcı, istehlakçı aldadılır və bu barədə görünür müəyyən tədbirlər görülməsinin çoxdan zamanı çatıb. Çünki, bu, avadanlıqların quraşdırılması ilə əlaqəli əlavə vəsait ödənişi tələbi barədə fırıldaqçılıq artıq adı hala çevrilir.

İnam Hacıyev

**Milli Məclisin
deputatı, siyasi elmlər
doktoru, professor
Elman Nəsirovun
yap.org.az-a
müsaibəsi:**

- Elman müəllim, ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətində olduğu hər iki mərhələ Azərbaycanın dövlətçilik tarixinə intibah dövrü kimi daxil olmuşdur. Bu dövrün birinci mərhələsi 1969-cu il 14 iyul tarixi ilə başlayır. Bu tarixi mərhələ haqqında fikirlerinizi bilmək istərdik.

- Ulu öndər Heydər Əliyev şəxsi ləyaqət hissini paklıq zirvəsinə qaldırmağı bacaran və bu unikal keyfiyyəti titanik siyasi fəaliyyətinin məhək daşına çevirməyə nail olan Böyük Azərbaycanlıdır. Bu unikal xüsusiyyəti ilə dünya siyasətində onun rəqibi yoxdur. Yəqin ki, hələ uzun tarixi dövrdə də bu realıq dəyişməz qalacaqdır. Necə deyirlər, dahilər ən azı 100 ildən bir doğulur.

Ötən əsrin 70-ci illərinin əvvəllərində "Literaturnaya qazeta"ya verdiyi məşhur müsahibəsində "Qoy ədalət zəfər çalsın" deyən Heydər Əliyev özünün milli intibah missiyasının 1969-1982-ci illər tarixi çərçivəsində, sözün həqiqi mənasında, ədalətin zəfər çalmasına nail oldu. Ölkədə həmin illərdə 213 yeni sənaye müəssisəsi istismara verildi. Bakı Meişet Kondisionerləri, Salyan Plastik Emalı zavodu, Sumqayıtda Kompresor zavodu, Üst Trikotaj fabriki, Bakıda Tikiş, Ayaqqabı hissələri fabrikləri, Şampan şərəbi zavodu, Cənədə Ət kombinatı, Qənnadı fabriki, Əlvən Metallar emalı zavodu, Lənkəranda Konserv zavodu, çay fabriki, Naxçıvanda Şüşə Qablar zavodu, Kəlbəcərdə "İstisu" mineral su zavodu, Yevlaxda Yunun İlin Emalı fabriki və s. kimi böyük iqtisadi potensialı olan müəssisələr məhz həmin illərdə tikilib istifadəyə verildi. Qeyd edilən 13 il ərzində istehsal olunan sənaye məhsulu öz həcminə görə əvvəlki 50 ilə bərabər idi.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin titanik fəaliyyətinin nəticəsi olaraq 1981-ci ildə respublika tarixində ilk dəfə olaraq 402 min ton taxıl, 1 milyon 151 min ton pambıq, 1 milyon 616 min ton üzüm, 644 min ton tərəvəz, 41 min ton ton bostan məhsulları, 26 min ton yaşıl çay yarpağı, 125 min ton mal-qara və quş eti, 340 min ton süd, 294 milyon ədəd yumurta və 12 min ton yun tədarük edildi.

Ümumən, həmin illərdə kənd

"Ulu öndər xalqımızın və dövlətçiliyimizin tarixində Xilaskar missiyasını yerinə yetirdi"

təsərrüfatının məcmu məhsulu 2,6 dəfə artdı.

"Xalq həmişə öz ziyalıları, öz mədəniyyəti, öz elmi ilə tanınır",- deyən möhtərəm Heydər Əliyevin sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi dövrdə təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, incəsənət və milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və inkişafı sahəsində də ciddi və əhəmiyyətli addımlar atıldı.

Xüsusilə 1970-1980-ci illərdə ümummilli lider Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və qayğısı sayəsində Azərbaycandan kənarda, keçmiş SSRİ-nin 50-dən artıq böyük şəhərinin 170-dən çox nüfuzlu ali məktəbində respublikamızın xalq təsərrüfatı, elm, təhsil və mədəniyyətinin 80-dən artıq sahəsini əhatə edən və xüsusi ehtiyac duyulan 250-dən çox ixtisas üzrə 15 mindən artıq azərbaycanlı gəncin ali təhsil almasına, yüksək ixtisaslı mütəxəssislər kimi hazırlanmasına imkan və şəraitin yaradılması tək-cə elmi deyil, həm də böyük siyasi əhəmiyyəti olan hadisə idi. Onu da qeyd edək ki, Azərbaycandan kənarda təhsil alanların milli tərkibində azərbaycanlıların sayı 1970-ci ilədək 40 faiz təşkil edirdisə, ümummilli lider Heydər Əliyevin apardığı uzaqgörən siyasət nəticəsində 1976-cı ildə müvafiq göstərici 85 faizə, 1977-ci ildə 92 faizə, 1980-ci illərin əvvəllərində isə 97, 6 faizə yüksəlmiş oldu. Bu addımlar öz xarakteri etibarilə strateji məzmun kəsb edirdi. Daha dəqiq desək, bir tərəfdən Azərbaycanın yüksək ixtisaslı kadrlara olan ehtiyacını təmin edirdi, digər tərəfdən potensial Azərbaycan diasporunun formalaşması prosesinin konturları cızılırdı.

Təsədüfi deyildir ki, bu gün MDB məkanında Azərbaycan diasporunun sosial tərkibinin böyük bir hissəsini məhz həmin illərdə ulu öndərin xeyir-duası ilə təhsil almış insanlar təşkil edir və onlar müstəqil dövlətimizin maraqlarını təmsil etdikləri ölkələrdə şəərəflə qoruyurlar.

- Ümummilli lider Heydər Əliyev xalqımızın və dövlətçiliyimizin tarixində xilaskarlıq missiyasını yerinə yetirmişdir. Bu missiyanın mahiyyəti və fəlsəfəsi nədən ibarətdir?

- Heydər Əliyev 1969-1982-ci illərdə Sovet İttifaqı çərçivəsində perspektiv müstəqil Azərbaycan dövləti üçün xidmət edə biləcək bütün zəruri addımları atmağa nail oldu. 1991-ci ildə müstəqilliyini bəyan edən Azərbaycan Respublikası əslində real suverenliyinə 1993-cü ildə nail oldu. Həmin il xalqın ısrarlı tələb və xahişindən sonra Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı baş verdi və bununla da Azərbaycanda milli intibah dövrünün ikinci mərhəsi (1993-2003-cü illər) başlandı. Bu dövr ulu öndərin təbirincə desək, "müstəqilliyin əldə edilməsindən daha çətin olan onun qorunması və möhkəmləndirilməsi" ilə xarakterizə olunurdu.

Müstəqilliyimiz üçün ən böyük təhdid mənbəyi Ermənistanın təcavüzkar siyasəti ilə bağlı idi.

Yeri gəlmişkən, burada bir həqiqəti də xüsusi olaraq qeyd edək ki, Azərbaycan xalqının ən ağır dərdi olan Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı ulu öndər Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illərdə həyata keçirdiyi siyasətin nəticəsində bu dövrdə erməni millətçiləri bir dəfə də olsun ölkəmizə qarşı ərazi iddialarını açıq şəkildə dilə gətirməyə cəsarət etmədilər və buna imkan verilmədi. Prezident İlham Əliyevin Sumqayıtın 70 illiyinə həsr olunmuş tədbirdə qeyd etdiyi kimi, "1987-ci ildə Heydər Əliyev vəzifədən gedəndən sonra iki həftə keçməmiş erməni millətçiləri Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan ayıraraq Ermənistanla vermək haqqında beynəlxalq mətbuatda və sovet mətbuatında məsələ qaldırılmışlar. Artıq Dağlıq Qarabağda separatçı meyillərə elə bil ki, yaşıl işıq yandırıldı. Heydər Əliyev vəzifədən gedəndən 3 ay sonra Sumqayıt hadisələri baş vermişdir. Sumqayıt hadisələri də məkrli planın tərkib hissəsi idi. Plan ondan ibarət idi ki, Heydər Əliyev hakimiyyətdən getsin. Çünki onun Siyasi Büronun üzvü kimi fəaliyyəti erməni millətçilərə imkan vermirdi ki, məsələ qaldırınsınlar".

Bu şəraitdə dövlətçiliyimiz üçün ən təhlükəli proses separatizm və onun nəticəsində ərazi bütövlüyümüz növbəti dəfə pozulması təhlükəsi ilə bağlı idi. Erməni işğalçıların aramsız hücumları, Cənubda "Talış Muğan Respublikası"nın elan edilməsi, şimalda "Sadval" təşkilatının ərazi iddiaları və Gəncədə Surət Hüseynova məxsus hərbi hissənin üsyan etməsi həmin dövrdə ölkəmizin dəhşətli siyasi kataklizmlər mərhələsində olduğunu bir daha təsdiqləyir. Əslində respublikamız real vətəndaş müharibəsi astanasına idi. Ölkədə hakimiyyətsizlik və xaos hökm sürürdü. İnfilyasiya 1992-ci ildə 1174%, 1993-cü ildə isə 1080%-ə çatmışdı. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, yalnız ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın tələbi və xahişi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra hədəfinə çevrildiyimiz bu ağır problemlər öz həllini tapmağa başladı. Lakin bu prosesin özü də hamar yol ilə getmədi. 1994-cü ilin oktyabr və 1995-ci ilin mart aylarında Azərbaycanın müstəqilliyini istəməyən xarici qüvvələrin himayəsi ilə respublikamızda dövlət çevrilişlərinə cəhdlər edildi. Prezident Heydər Əliyevlə xalqın sarsılmaz birliyi bu sınaqlardan da uğurlu çıxışı təmin etdi. Zəmanəmizin dühası olan Heydər Əliyev xalqımızın və dövlətçiliyimizin tarixində, əgər bir sözlə ifadə etmək mümkündürsə, məhz Xilaskar missiyasını yerinə yetirdi.

Ümummilli lider Azərbaycanda demokratik inkişaf proseslərinin də əsasını qoydu. Ölkəmizdə şəxsiyyət azadlığı və toxunulmazlığı, habelə onların hüquqi müdafiə-

si təmin edildi, çoxpartiyalı sistem üçün əsaslar yaradıldı, siyasi plüralizm, vicdan və etiqad azadlığı, azlıqların hüquqları, qanun qarşısında bərabərlik təmin edildi. Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik aktlarında əks olunan, onun ayrılmaz komponenti olan təqsirsizlik prezumpsiyası təmin edildi. Bundan savayı, Konstitusiyaya Məhkəməsi, üçpilləli məhkəmə sistemi, yeni məhkəmə korpusu yaradıldı, məhkəmələrin müstəqilliyi və prosedur qaydalarının şəffaflaşması təmin edildi, on minlərlə insan amnistiya edildi və böyük sayda məhkum bağışlandı, senzura ləğv edildi, KİV-in azadlığı və QHT-lərin sərbəst fəaliyyəti təmin edildi.

Bu prosesdə-demokratik dövlət quruculuğu istiqamətində ümummilli liderin miras qoyduğu irsin öyrənilməsi, təbliği və tətbiqində Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun xidmətləri müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Başqa sözlə, ulu öndərin irsinin öyrənilməsi istiqamətində irimiqyaslı proqramların həyata keçirilməsini dəstəkləmək, Azərbaycan xalqının rifahının yüksəldilməsinə yönəldilmiş təşəbbüsləri himayə etmək, ölkədə elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə və idmanın inkişafını təmin edən layihələrə yardımçı olmaq, milli-mənəvi dəyərlərə sadıq gənclərin yetişdirilməsinə və digər mühüm vəzifələrin yerinə yetirilməsinə nail olmaq ölkənin birinci xanımının rəhbərlik etdiyi təşkilatın genişmiqyaslı fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərini təşkil edir və geniş ictimaiyyət tərəfindən olduqca yüksək dəyərləndirilir. Hörmətli Mehriban xanımın qazandığı ümumxalq sevgisinin kökündə dayanan əsas amil insanların inamını qazanması ilə bağlıdır. Mehriban xanım Əliyeva 2018-ci ilin 28 fevral tarixində Rusiyanın nüfuzlu "Rossiya-24" kanalına müsahibəsində bu xüsusda haqlı olaraq vurğulayır ki, "Üzərimə düşən məsuliyyət olduqca böyükdür. Mən Prezidentin etimadını doğrultmalıyam və ən başlıcası isə inamı, ümidi olan insanların etimadını doğrultmalıyam".

- Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan sürətli, dinamik və hərtərəfli inkişaf yolu ilə irəliləməkdədir. Bu inkişaf yolunu şərtləndirən amilləri necə xarakterizə etmək olar?

- Azərbaycan xalqı qəlbində əbədi heykəlini qoyduğu ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə ilk gəlişinin 52-ci ildönümünü onun siyasi xətti ətrafında daha sıx və monolit birlik nümayiş etdirərək qeyd edir. Eyni zamanda xalqımız Heydər Əliyevin fiziki itkisindən nə qədər çox kədərlənsə də, təskinliyini onda tapır ki, bu gün ulu öndərin şah əsəri olan müstəqil Azərbaycan etibarlı əllərdədir, da-

vamlı və dinamik inkişaf tempinə malikdir. Zəmanəmizin dühasından "Ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm",-qiymətini alan Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın bugünkü və gələcək inkişafının təminatçısıdır. O, Azərbaycanın çağdaş tarixinə yeni missiya ilə daxil olmuşdur. Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan özünün milli dövlət quruculuğu və idarəçiliyinin növbəti şərəfli mərhələsinə yaşayır.

Sabitlik, təhlükəsizlik və inkişaf bu mərhələni tam xarakterizə edən ifadələrdir. Sözün həqiqi mənasında son 18 il ərzində ölkəmizdə sabitlik və əminamanlıq hökm sürmüşdür. Azərbaycan bu gün müsəlman dünyasında bir sabitlik adası kimi məşhurdur. Təkcə sabitliyin olmaması kifayətdir ki, dövlət kaos və anarxiyaya yuvarlansın. Qonşu regionlarda və dünyada baş verən qanlı münafiqşılıq, toqquşmalar, müharibələr, risklər və təhdidlər fonunda ölkəmizdə həyat tərzinə çevrilmiş sabitlik mühiti bizim tarixi nailiyyətimiz və sərvətimizdir. Sabitliyi təhlükəsizliyimizə şərtləndirir. Sabitlik və təhlükəsizliyimizin təminatçısı Azərbaycan xalqı və onun hakimiyyətlə olan monolit birliyi. Səfərbər olunmuş cəmiyyət və vətəndaş həmrəyliyi. Bu birliyin kökündə dayanan əsas amil xalqın öz Prezidentinə olan inamı, etimadı və etibarını ilə bağlıdır. Prezidentin xalqının sevgisini qazanmasını şərtləndirən əsas amil isə, onun hər hansı beynəlxalq siyasi dairənin və ya dövlətin diqtəsi altında deyil, məhz öz xalqının mənafeyindən irəliləyən bir siyasəti həyata keçirməsidir. Həmin siyasətin adına müstəqil siyasət deyirlər. Bəli, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev bütün dünyada müstəqil siyasət həyata keçirən lider kimi tanınmış və nüfuz sahibi olmuşdur. Müstəqil siyasət həyata keçirmək çətin, mürəkkəb, lakin şərəfli fəaliyyətdir. Dövlət başçısının özünün qeyd etdiyi kimi, ən asan olan hər hansı bir böyük dövlətin qanadları altına sığınıb öz siyasətini həyata keçirməkdir. Lakin bu siyasət heç bir halda hakimiyyətin mənbəyi olan xalqın milli mənafeyni nəzərə ala bilməz. Prezident İlham Əliyev üçün hər şeydə ümdə olan məhz milli maraqlardır. Elə bu səbəbdən dövlətimizin rəhbəri İlham Əliyev çətin, lakin şərəfli yolu seçmişdir. Bu yol ardıcıl, sistemli, davamlı və dərinləşən islahatlar yoludur. Bu yol bizə ulu öndər Heydər Əliyevdən miras qalmışdır. Məhz bu yolla getdikdə xalq öz taleyinin sahibi olmuşdur. Məhz bu yolla Prezident İlham Əliyev Azərbaycanı uca zirvələrə aparır. Məhz həmin siyasətin sayəsində müzəffər Azərbaycan ordusu Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında torpaqlarımızı Ermənistanın işğalçı silahlı qüvvələrindən azad etmək kimi müqəddəs vəzifəni şərəflə yerinə yetirmişdir.

Xalqımızın çoxəsrlik dövlətçilik tarixində Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin müstəsna yeri və rolu var. Misilsiz xidmətləri ilə Azərbaycanın ən parlaq və şanlı tarixini yaratmış dünya şöhrətli siyasi xadiminin Azərbaycanında birinci dəfə siyasi hakimiyyətə gəldiyi 1969-cu ilin 14 iyul gününü də xalqımızın tarixi taleyində misilsiz rola malikdir. Məhz həmin tarixdən etibarən Azərbaycanın rəhbərlik edən ulu öndər Heydər Əliyev güdrətli dövlət xadimi, mahir siyasətçi kimi Azərbaycanı nəinki keçmiş SSRİ-də və dünyada tanıtmış, həm də milli varlığını qoruyub saxlamışdır.

14 iyul 1969-cu il - zirvəyə yüksəlişin başladığı gün

dərimizin siyasi xəttinin əsasını təşkil edirdi. Həmin illərdə isə iqtisadi vəziyyət acınacaqlı idi. Belə ki, ötən əsrin 60-cı illərində ölkəmiz iqtisadi vəziyyətinə görə keçmiş SSRİ-də ən geridə qalmış respublikalardan biri idi. Sənaye və kənd təsərrüfatı sahələrinin günün tələblərinə cavab verməməsi əhalinin güzəranının getdikcə pisləşməsi ilə nəticələnmişdi. 1969-cu ildə Sovetlər Birliyində ümumi məhsulun həcmi 1965-ci ilə nisbətən 43 faiz çoxaldığı halda, Azərbaycanda bu artım cəmi 29 faiz olmuşdu. Baxmayaraq ki, ölkəmizin imkanları yetərincə idi, ancaq təbii sərvətlərimiz digər müttəfiq respublikaların inkişafına yönəldildi, Azərbaycan isə məhvə sürüklənirdi. Nəticədə, ötən əsrin 50-ci illərindən sonra SSRİ-də başlanan sənayeləşmə Azərbaycandan yan keçir, ölkədə işsizlərin sayı artır, gənc əhalinin bir qismi iş dalınca ittifaqın müxtəlif şəhərlərinə üz tuturdu. Ulu Öndərimizin həyata keçirdiyi məqsədyönlü iqtisadi siyasət nəticəsində 1969-cu ilə qədər SSRİ-nin aqrar əyaləti kimi tanınan Azərbaycan həmin tarixdən sonra inkişaf etmiş sənaye ölkəsinə, elmi-texniki tərəqqinin geniş şəkildə tətbiq olunduğu respublikaya, yüksək mədəniyyəti ilə bütün dünyada tanınan diyara çevrildi. Müstəqilli-

yə qovuşmaq məqsədilə reallaşdırılan həmin tədbirlər nəticəsində 1969-1985-ci illərdə Azərbaycanda 213 yeni iri sənaye müəssisəsi istismara verildi, dünyanın 65 ölkəsinə 350 adda məhsul ixrac olundu. Həmin illər ərzində Azərbaycanın milli gəlirinin ümumi həcmi 2,5 dəfə artıb.

Zamanın tələbi, xalqın istəyi ilə yaranan Yeni Azərbaycan Partiyası

Ölkədə hökm sürən mürəkkəb situasiyanın fonunda 1992-ci il oktyabr ayının 16-da 91 nəfər ziyalı "SƏS" qəzetində Ulu Öndər Heydər Əliyevə müraciət etdi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin ziyallara göndərdiyi 24 oktyabr 1992-ci il tarixli cavab məktubu da "SƏS" qəzetində çap olundu. Ulu Öndər Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və ona rəhbərlik etməyə razılıq verdi. Beləliklə, 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda keçirilən təsis konfransında Yeni Azərbaycan Partiyası təsis edildi və Ulu öndər Heydər Əliyev partiyanın Sədri seçildi.

YAP-ın yaranması, Ümummilli lider Heydər Əliyevin bu partiya Sədr seçilməsi respublikanın o zamanı gərgin, təhlükəli ictimai-siyasi vəziyyətdən və getdikcə bu vəziyyətin daha da kəskinləşmə-

sindən irəli gələn tarixi zərurət oldu. Xalqın Ümummilli lider Heydər Əliyevə olan inamı isə tez bir zamanda siyasi səhnədə parlayan Yeni Azərbaycan Partiyasının tarixi məsuliyyəti öz üzərinə götürməsinə imkan verdi. Ümummilli liderimizin nüfuzu, Azərbaycan xalqının Ona göstərdiyi misilsiz etimad Yeni Azərbaycan Partiyasının qısa müddət ərzində təşkilatlanmasına, ölkənin bütün regionlarında özəklərini yaratmasına və 1993-cü ildə hakimiyyətə gəlməsinə şərait yaratdı. Yeni Azərbaycan Partiyası dünyada analoqu olmayan bir siyasi təşkilat kimi yarandığı müddətdən 6 ay sonra siyasi hakimiyyətə gəldi. Beləliklə, iyunun 9-da Ulu öndər Heydər Əliyevin Naxçıvandan Bakıya gəlişi Azərbaycanın taleyi ilə bağlı narahatlıqlara son qoydu. Bu qayıdış xalqımızı fəlakətdən xilas etdi. Böyük xilaskarın Bakıya gəlməsi xəbəri xalq tərəfindən sevincle qarşılandı. 1993-cü il iyunun 15-də isə Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi. Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olan 1993-cü il iyunun 15-də Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Milli

SEYFƏDDİN ƏLİYEV,
YAP Masallı rayon təşkilatının sədri

Məclisində Sədr seçilməsi ölkəmizin siyasi tarixində keyfiyyətə yeni bir mərhələnin başlanğıcı oldu.

Bir sözlə, Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının xilaskarı olmasını ölkəmizin müstəqilliyini qoruyub saxlamaqla və yeni inkişaf üföqləri açmaqla sübut etdi. Keçirərək öz beynəlxalq mövqeyini möhkəmləndirmiş oldu. Bu gün bu yolu layiqincə davam etdirən Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində doğma Qarabağımızın 30 illik işğalına son qoyuldu, ərazi bütövlüyümüz bərpa edildi. İnanırıq ki, qalib dövlətimiz hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezidentimiz Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə daha böyük nailiyyətlərə, zəfərlərə imza atacaq. Qazanın hər bir uğurun əsasında isə Heydər Əliyevin ideyaları, Onun müəyyənləşdirdiyi işıqlı yol dayanır.

Baş verənlər kifayət qədər utancverici idi - "Reket"lərlə mübarizə

"Reket jurnalistika"sı anlayışı mətbuatda həmişə olub. Ayırı-ayrı qruplar medianın gücündən bu və ya digər şəkildə istifadə ediblər. Azərbaycan Mətbuat Şurası yarandığı gündən bu günə qədər quruma təqribən 1600-ə yaxın şikayət daxil olub. Həmin şikayətlərin demək olar ki, əksəriyyəti bu kimi məsələlərlə bağlıdır". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov deyib.

Qurum rəsmisinin sözlərinə görə, sözügedən şikayətlərdə ayırı-ayrı sahələrdə çalışan insanlar, müəllimlər, həkimlər Mətbuat Şurasına müraciət ünvanlayıblar ki, mediada onlar haqqında yanlış informasiya gedir: "Bəzən onlar haqqında fikirlərini öyrənmədən yazıblar, bəzən bilərəkdən onlara böhtan atılıb və s. Bu cür şikayətlərə görə Mətbuat Şurası araşdırmalar aparıb və çox təəssüf ki, bəzi məqamlarda media vasitələrinin ayırı-ayrı iş adamları və ya hansısa siyasi qrupların əlində silah rolunu oynadığını görüb. Bunların hər biri danılmaz faktlardır. Aparılan mübarizə nəticəsində mediada reketliklə məşğul olun bir sıra saytlar, qəzetlər sıradan çıxarılib.

Ə.Amaşov vurğulayıb ki, 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə Mətbuat Şurasına bu kimi şikayətlər daxil olmayıb: "Lakin təəssüf ki, müharibə bitdikdən sonra yenidən həmin saytlar keçmiş vərdişlərinə qayıtmaq istəyi göstəriblər. Hətta, ən son şəhid ailələri ilə əlaqədar baş verən hadisə kifayət qədər utancverici bir hadisə idi. Canını vətən yolunda şəhid vermiş, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda öz övladlarını müharibəyə göndərmiş ailələrin bu kimi məsələlərlə üzleşməsi qəbul ediləməzdir. Hazırda Mətbuat Şurası bu məsələ ilə bağlı araşdırma aparır və yerli icra strukturlarına müraciətlər ünvanlamışıq. Biz bilmək istəyirik ki, hansı şəhid ailələrinə bu kimi müraciətlər olunub. Düşünürəm ki, bu kimi hallar öz təsdiqini tapsa, artıq hüquqi müstəvidə öz həllini tapacaq".

Aysel Məmmədova

SİA ilahiyatçı və araşdırmaçı Neymət Lətifoglundun müsahibəsini təqdim edir

- Qurban bayramının keçirilməsinin əsas səbəbi nədir?

- Qurban sözünün mənası yaxınlaşmaq deməkdir. İslami termin olaraq "Qurban" kəlməsi Allaha yaxınlaşmaq mənasındadır. Ona görə Qurani Kerim-də Rəbbimiz buyurur ki, kəsdiyiniz qurbanların nə etləri, nə qanları Allaha çatmaz, sadəcə, sizin təqvanız Allaha çatır. Yəni biz qurban kəsməklə və müsibət əməllərimizlə Allaha yaxınlaşırıq. Qurbanın fəlsəfəsi dedikdə ilk növbədə buna diqqət edilməlidir. Qurbanı et bayramı olaraq görmək düzgün deyil. Qurban kəsən insanlar et üçün deyil, sırf Allahdan qarşılığını almaq üçün kəsərlərsə, o zaman heqiqi mənada Allaha ibadət etmiş olurlar. Çünki Qurbanın ilkin fəlsəfəsi Allah rızası üçün kəsilməsidir. Təbii ki şəriət qaydaları var. Məsələn hər kəsə vacib deyil. Lakin imkanı olan hər kəs Qurban kəsməlidir. Qonşular və tanışlar görsün və ya soyuducuda et olsun diyə qurban kəsilmez. İlk qurbanın Həzrəti İbrahim oğlu İsmayıl olduğu bilinir. Əslində ilk qurbanlıq Adəmin övlad-

"Qurbanı kəsmək üçün bəhanə axtarm"

ları Qabil və Habilə başlanır. Allah Təala hər biriniz qurban təqdim edin, hansınızın qurbanı qəbul olarsa, o zaman onun duası, istəyi qəbul olacaq. İlk qurbanı Adəm əleyhissələmin övladı Habil Allaha ən gözəl heyvanı qurban etdiyinə görə onun qurbanı qəbul olmuşdur. Həzrəti İbrahim oğlu İsmayılı Allaha qurban vermək üçün götürüb. Allah bıcağın kəsməyinə icazə vermirdi və qara rəngdə qoç göndərirdi.

- Həcc ziyarəti zamanı Qurban kəsilməsinin səbəbi nədir?

- Allahın əmr etdiyi qurbanı Həcc ziyarətində kəsmək ibadətdir. Həccdə olan müsəlmanlar üçün vacib əməllərin birindəndir. Çünki orada mənim qurban alacaq imkanım yoxdur demək ixtiyarında deyilik.

- Kimlər qurban kəsməlidir və ya kimlər kəsməyə bilər?

- İbadəti etmək üçün bəhanə axtaraq. Etməmək üçün deyil. Yəni ki, Qurbanı kəsmək üçün bəhanə axtaraq. Şəriətə görə 81 qram qızılı olan şəxs Qurban kəsə bilər. Lakin müasir dövrümüzdə baxsaq, şəxsin əlində 2 min qiymətində telefon var və ya maşın sürür. Belə insanların "imkanım yoxdur" deyərək bəhanə etməsi düzgün deyil. Borcum var qurban kəsə bilərəmmi? Bu sual mənə çox ünvanlanır. Əgər borc böyük miqdarda deyilsə və ya borcunu mərhələ şəkildə ödəyə bilərsənsə qurban kəsilməlidir. Qurban alarkən Allaha təqdim olunacağını düşünək.

- Qurban kəsərkən nələrə diq-

qət edilməlidir?

- İlk öncə heyvanın ən gözəli alınmalıdır. El arasında necə deyirlər "kələ-külə" olmayacaq. Bu gün cəmiyyətimizin böyük təbəqəsinin xəbərdar olmadığı mövzu yaş mövzudur. Davarlar, yəni qoyun və keçi bir nəfər üçün kəsilir. 5 nəfər şərik olub qoyun və ya keçi kəsə bilməz. Heyvan mütləq 1 yaşını doldurmalıdır. Erkək olması daha məqbuldur. Dişi olması da maneə deyil. Lakin böyük baş heyvanlar 2 yaşını doldurduqdan sonra kəsilə bilər. Böyük baş heyvanlar 7 nəfərə qədər şərik ola bilər. Sağlam heyvan kəsilməlidir və pay verilən ət keyfiyyətli olmalıdır.

- Qurban kəsməyən insanlar qurban üçün xərcləyəcəyi pulu kimlərə verməyi düzgün dürmü və ya qurbanı əvəz edə bilirmi?

- Bu, tamamilə yanlış düşüncədir. Ona görə ki, zahirən yaxşılıq edirmiş kimi davranış görsənir. Keçən il din xadimlərinin biri belə bir fikir səsləndirmişdi ki, qurbanlarınızın pulunu şəhid ailələrinə verməyiniz daha doğrudur. Bu artıq ibadət deyil. Şəhid ailələri başımızın tacıdır. Lakin qurban ayrı bir ibadətdir. Belə bir bənzətmə edək. Məsələn, namazı qılmır, lakin yaxşılıq edir. "Qurban kəsildikdən sonra etlərini şəhid ailələrinə çatdırın" ifadəsi daha düzgündür. Lakin qurban pulunun digərlərinə verilməsi ibadəti tərk etməkdir.

Qönçə Quliyeva

Antiterror əməliyyatlarına ehtiyac yaranıb (?!)

Ermənistanla sərhəddə və Qarabağda baş verən təxribatlara daha sərt və daha qətiyyətli cavabların verilməsi zamanı çatıb

Ermənistanın, eləcə də mövcud olmayan qondarma rejimin Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi hərbi cinayətlərinə görüldüyü kimi son verilmir. Əvvəlcə Şuşa şəhəri ətrafında, müvəqqəti olaraq Rusiya sülhməramlılarının nəzarətlərinə verilmiş ərazilərdə atəşkəs pozuldu, daha sonra isə Naxçıvandakı dövlət sərhədində baş vermiş erməni silahlı təxribatı nəticəsində bir hərbi qulluqçumuz yaralandı. Eləcə də, düşmən tərəfində bir hərbi qulluqçunun öldürüldüyü barədə məlumat öz təsdiqini tapdı.

Ermənistanla sülh dilində danışımağın mümkünsüzlüyü özünü təsdiq edir

Lakin fakt budur ki, son vaxtlar fəallaşan və görüldüyü kimi, aldığı sarsıdıcı məğlubiyyəti ilə barışmaq fikrində olmadığını, eləcə də Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalamaq istəmədiyini açıq-aşkar şəkildə nümayiş etdirən Ermənistan tərəfi zaman-zaman revanşçılıq xislətini ortaya qoyur. Halbuki belə bir yanlış addımların atılmasının istər ümumi ölkə üçün, istərsə də erməni xalqı üçün hər hansı yaxşı nəticə verməyəcəyini elə erməni tərəfinin özü də yaxşı bilir və dərk edir. Amma bütün bunların müqabilində mənfur əməllərin davam etdirilməsi İrəvanın kirli məqsədlərinin olduğunu büruzə etməkdədir.

Misal üçün, əgər biz azad edilmiş torpaqlarımızda basdırılmış minalı ərazilərin xəritələrinin verilməsi inadkarlığını, vətəndaşlarımızın və hərbiçilərimizin həmin minaların partlaması nəticəsində ya həyatlarını itirmələrini, ya da əlil qalmalarını da buraya əlavə edərsək, Ermənistanla ümumiyyətlə, sülh dilində danışımağın mümkünsüzlüyünü dəfələrlə isbatlamış

o l a - xatir- natlar səsləndirir onda sözügedən əməliyyatların qısa müddətdə başlayacağını, qısa müddətdə də bitiriləcəyini proqnozlaşdırma bilərlik. Sözsüz ki, peşekar, qüdrətli Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları, Azərbaycan Ordusu bu cür təxribatların qarşısını almağa qadirdir.

Azərbaycanın hərbi əməliyyatlar keçirərək ərazilərimizi terrorçu, diversant qalıqlarından təmizləməsi heç bir beynəlxalq hüquqa zidd deyil

Beləliklə, Ermənistanın sərhəd zonalarındakı və Qarabağdakı təxribatları fonunda Azərbaycanın antiterror əməliyyatları keçirmək bilavasitə haqqıdır. Bu torpaqlar bizim əzəli torpaqlarımızdır və məhz buna görə də Azərbaycanın hərbi əməliyyatlar keçirərək ərazilərimizi terrorçu, diversant qalıqlarından təmizləməsi heç bir beynəlxalq hüquqa zidd deyil. Biz, bu reallığı 44 günlük zəfər yürüşü zamanı da müşahidə etdik. Hətta Ermənistanın güvəndiyi KTMT belə, İrəvanın yalvar-yaxırlarını, tələblərini vecinə belə almadı, rədd etdi və bu savaşa Azərbaycanın ədalətli mövqeyinə necə deyərler, dolayısı ilə dəstək göstərdi. Yeri gəlmişkən, onu da

l a - xatir- natlar səsləndirir onda sözügedən əməliyyatların qısa müddətdə başlayacağını, qısa müddətdə də bitiriləcəyini proqnozlaşdırma bilərlik. Sözsüz ki, peşekar, qüdrətli Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları, Azərbaycan Ordusu bu cür təxribatların qarşısını almağa qadirdir.

Heç bir cinayətkar, heç bir terrorçu və separatçı istər ölkəmizə sərhəd zolaqlarında, istərsə də Azərbaycanın ərazisində bu hadisələri törətməz. Bu gün Azərbaycan xalqı da hər zaman ki, ümidvardır ki, sərhədlərimizi pozmağa, terror aktına cəhd etməklə mina basdırmağa çalışanların qarşısının alınması üçün Azərbaycan əlinə gələni edir və belə davam edərsə, bu dəfə daha qətiyyətli və sərt addımlarını atacaq.

Rövşən RƏSULOV

Qırğızistan, Özbəkistan, Türkmənistan səfirləri niyə kənardə qaldılar?

“Şuşa səfərinə Azərbaycanla təmsil olunan diplomatik korpusun bəzi nümayəndələrinin qatılmaması bir-mənalı şəkildə və onların regionda baş verən proseslərin mahiyyətini tam dərindən dərk etməsindən və yaxud etinasızlıq sərgiləməsindən irəli gəlir.

Düşünürəm ki, Minsk qrupunun həmsədr dövlətlərinin səfirliklərinin Şuşaya getməməsi və bunun ardınca ABŞ və Fransa səfirliklərindən verilən növbəti dişsiz izahlar bu ölkələrə başucalıq gətirmir və ümumiyyətlə onların missiyalarının üzərinə böyük kölgə salır”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Sahil İsgəndərov deyib.

Politoloqun sözlərinə görə, xüsusilə, Rusiya səfirliyinin addımları bu mənada heç anlaşılan deyil: “Çünki Rusiya bu proseslərdə əsas moderatorlar-

dan biri kimi iştirak edir. Bu məsələlər fonunda Qırğızistan, Özbəkistan və Türkmənistan səfirlərinin Şuşaya getməməsi bizim üçün çox ağırdır və məntiqi baxımdan heç cür başa düşülən deyil. Həmsədr dövlətlərin bu səfərə getməməsində hər hansı bir geosiyasi maraq, qərəzlilik və rəqabətdən irəli gələn situativ məqamlar da yəqinə, Azərbaycanla türkdilli dövlətlər birliyində birləşən dövlətlərin, xüsusilə mənşəcə bizə yaxın olan 3 türkdilli dövlətin nümayəndələrinin Şuşaya

getməməsi böyük təəcüb və qınaq doğurur. Nəzərə alsaq ki, Qırğızistanın XİN naziri Azərbaycanda idi və burada çox yüksək səviyyəli görüşlər keçirildi. Bütün bunlardan sonra atılan bu addım başa düşülən deyil”.

S.İsgəndərovun fikrincə, bu 3 türk dövlətinin Azərbaycanın haqlı mövqeyinə dəstək verməyən hərəkətləri Türkdilli Dövlətlər Şurası tərəfindən böyük qınağa səbəb olaçaq: “Azərbaycan tərəfi də təbii ki, belə halları nəzərə alıb adekvat addımlar

Narkotika ilə mübarizəmiz necə olmalıdır?

Zərdüşt Quluzadə

Ölkəmizdə son aylar əsas müzakirə mövzusu olan narkomaniya ilə mübarizədir. Belə ki, ot mənşəli narkotik maddələrdən başqa həblər, şüşə, patı, metamfetamin, kakos kimi psixotrop maddələrin istifadəsi getdikcə yayılır. Bu tip maddələrin istifadəsi isə mənəvi sağlamlıqdan başqa fiziki sağlamlığı da birbaşa təhdid edir. Belə maddələrin istifadəçilərinin ömrü 4,5 ilə bitir. Narkotikin ən sintetik və zərərli növü olan patı insanlara arıqlardan həbb kimi satılmışdır. Belə ki, bu həbb insan orqanlarını məhv etdiyi üçün insan arıqlayır. Satanların isə “Arıqlardan həbb” deməsi sadəcə müştərilərin çoxalmasına xidmət edir.

Belə bir zamanda düşünmək məcburiyyətində qalırsaq ki, gənclərimizi bu belədən necə uzaq tutaq. Ailə tərbiyəsi, nəzarəti bu barədə mühüm məqamlardandır. Digər tərəfdən isə sağlam həyat tərzinin qurulması, idman əsas şərtlərdəndir. Sağlam bədəndə sağlam ruh olar deyib, boş vaxtımızı idmanla doldurmaq lazımdır. Belə olduqda insan sağlam bədəninin qədrini bilib bütün zərərli vərdişlərdən uzaq durar. Belə izah edərkən, həftədə 2 dəfə voleybolla məşğul olan gənc narkotik maddə istifadəsindən uzaq qalacaqdır. Eyni zamanda gəncin mühiti barədə də məlumatlı olmaq lazımdır. Belə ki, cəhənnəmə gedənlər özünə yoldaş axtarır və dostlarını da bu cür maddələrin istifadəsinə çağırır. Bir növ bunu təbliğ edərək öz yanlış yolunda özünə yol yoldaşı axtarır. Belə insanların şərrindən uzaq qalmaq üçün övladlarınızın yaxın ətrafı ilə tanış ola bilərsiniz.

Belə bir dövrdə hər bir valideynin üstünə bir çox məsuliyyətlər düşür. Nəzərə alsaq ki, narkotik istifadəçisi gənclər əsasən düzgün təməlləri olmayan, valideynlərdən ən az birinin zərərli vərdişləri olan ailələrdən çıxır. Narkotik maddədən istifadə şəxsin sosial problemlərindən, işində, təhsildə uğursuzluqlarından da yaranır. Asosial və həyatda öz xoşbəxtliyini tapa bilməyənlər də bəzən bu cür yollara üz tutur. Anlamaq lazımdır ki, bu çıxış yolu deyil. İnsan problemləri ilə mübarizə apararaq onları həll etməkdir. Asan yola qaçmaq çox vaxt faciə ilə sonlanır. Siz cəmiyyətdəki mövqeyinizi itirirsiniz, zehni fəaliyyətiniz də daha zəifləyir. Bir insanın öz həyatını puç etməsi üçün daha rahat yol ola bilməz. Beləliklə özümüz öz qayğımıza qalib diqqətli olmalı, özümü və yaxınlarımızı bu belələrdən qorumalıyıq. Digər hallarda isə xəstəxanalara müraciət edib dövlətin bizə tanıdığı ödənişsiz müalicə sayəsində bu zəhəri bədəninizdən söke bilərik.

Aysel Məmmədova

Sosial şəbəkələrin "virtual terminatorları"

"Radikal müxalifətin (Xalq Cəbhəsi və Müsavat) 27 illik fəaliyyəti bu partiyaları və onların "liderlərini" iflasa uğradıb". Bunu Azərbaycanın eks-spkəri Rəsul Quliyev sosial şəbəkədə çıxışı zamanı bildirib: "Onlar 27 ildir özlərinin monoton tənqidləri, korrupsiya və rüşvəti dərinə analiz etmədən şişirdilmiş yalançı rəqəmlərlə xalqa təsir etmək cəhdləri, əslində, həm onları və həm də onlardan mütəmadi müsahibələr götürənlərin reytinglərini, əslində, (youtubda 100 min insanın bu müsahibələrə baxdığına baxmayaraq) sifıra çatdırıb. 100 min baxır və müsahibənin təsiri sifıra bərabər olursa, bunun səbəbini müsahibənin keyfiyyətində yox, başqa səbəblərdə axtarmaq lazımdır. Çünki bu insanlar deməzdim satqın və riyakarlar mənə, həmişə eyni çeynənmiş və qeyri-obyektiv müsahibələri ilə özləri qəbirlərini qazıblar. Hökumətin onları izolyasiya edib yenidən qəbirdən çıxarmaq cəhdi ancaq bir şeyə qulluq edə bilər. Ölkədə real müxalifətin yaranmasının qarşısını almağa".

Hafiz Hacıyev: "Sosial şəbəkə əxlaqsızları 28 ildir ki, bugünkü dövlətə qarşı böhtan, şər atsalar da, xalq dövlətinə inanır"

"Xüsusilə bu günlərdə Prezident İlham Əliyev video-müşavirədə ciddi məsələlərə toxunması və onlardan ən başlıcası siyasi islahatların aparılması, ölkədə gedən siyasi proseslərlə iqtisadi proseslərin uzlaşdırılması və müxalif partiyaların qanunvericilik hakimiyyətində iştirakı məsələsi ilə bağlı bu satqın və əxlaqsızların yenidən sosial şəbəkələrdə böhtan xarakterli çıxışlar etməkdədir. Ancaq hələ də anlamırlar ki, xalq onları çoxdan arxivin zibilxanasına atıb. Çünki xalq ölkə başçısının hakimiyyətdə olduğu son 18 il ərzində hər bir vətəndaşın qayğısına qaldığının şahidi olub. Və bu gün də hesab edirəm ki, dünyanı ağışu-

na alan koronavirus pandemiyası ilə bağlı görülən işlər və atılan addımlar müsbət haldır və hər bir Azərbaycan vətəndaşı ölkə başçısının gördüyü işlərin şahididir". Bunu Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev özünün dediyi kimi, dünyanı ağışu-na alan koronavirus pandemiyasından istifadə edərək ölkədə sabitliyi pozmaq istəyən AXCP Əli Kərimlinin, Müsavat Partiyasının başkanı Arif Hacıyevin, "Milli Şura"nın mənəviyyatsız Cəmil Həsənlinin, müxalifətin "minsifətli" Gültəkin Hacıbəylinin fəaliyyəti ilə bağlı açıqlamasında deyib.

Partiya sədri koronavirus pandemiyasından istifadə edərək, ölkədə sabitliyi pozmaq istəyən qüvvələrə, həmçinin xəbərdarlıq da edib: "Bilirsiniz ki, Cənab Prezident video-görüntülü müşavirə keçirdi, ciddi məsələlərə toxundu və onlardan ən başlıcası siyasi islahatların aparılması, ölkədə gedən siyasi proseslərlə, iqtisadi proseslərin uzlaşdırılması və müxalif partiyaların qanunvericilik hakimiyyətində iştirakı məsələsi oldu. Son aylar aparılan islahatlar həqiqətən də təqdirəlayiqdir və Cənab Prezidentin şəxsən özünün fəaliyyəti nəticəsində ortaya qoyulan müsbət işlərdir. Ölkədə parlament seçkiləri keçirildi və bəzi partiyaların sədrləri mandat qazandılar. Bu, müsbət hal kimi dəyərləndirilməlidir. Düşünürəm ki, qarşıda da görülmək işlər var və bunları həyata keçirmək üçün xalqla dövlət arasında müəyyən birlik olmalıdır və bunu da yaratmaqdan ötrü ölkə başçısı mart ayında bayram təbriki zamanı çıxışında ölkədə siyasi partiyalarla dialoqların aparılması məsələsinə toxundu və bunlar da həyata keçmək üzrədir. Partiya sədri olaraq mən də burda iştirak edirdim. Ancaq bu tədbirdə iştirak etməyənlerin məqsədi ölkədə ictimai-siyasi vəziyyətə qarşı çıxmaqdır. Çünki bunlar - Əli Kərimli, İsa Qəmbər, Arif Hacı, Cəmil Həsənl kimi viruslar xaricdən idarə olunanlardır. Və keçirilən müşavirədə ölkə başçısının onları "beşinci

kolon" adlandırmaqla bir daha göstərdi ki, xalq belələrini çoxdan tarixin zibilxanasına atıb. Azərbaycan xalqı ağıllı xalqdır, ağı qaradan seçməyi bacarır. Özünüz də bilirsiniz ki, bunları xaricdə olan müəyyən dairələr idarə edirlər. Axşama kimi təhqirle, populist çıxışlarla Azərbaycan xalqını aldatmaq istəsələr də, buna nail ola bilməyiblər və bilməyəcəklər. Çünki ölkəsini, ailəsini qantlara satan Sevinc Osmanqızı kimi mənəviyyatsızların heftənin 7 günün 6-sında satqın və cinayətkar ermənixislətli Əli Kərimlini, Cəmil Həsənlini, Gültəkin Hacıbəylini, əxlaqsız Arif Məmmədovu kanalına çağırması, Azərbaycan dövlətinin əleyhinə həqarətlər yağdırması qəbul edilməzdir. Təəccüb də etməm, çünki satqın satqının yanında olar. Və düşünürəm ki, xaricdə özünü blogger adlandıran belə satqın və mənəviyyatsızlara qarşı tədbir görülməlidir. Onlar anti-təbliğət aparmaqla insanların beyinlərini yeyirlər. Koronavirusun ölkədə daha da ağırlaşmasını arzu edən qüvvələr özləri bilərəkdən karantin rejimini pozurlar və polis tədbir görəndə isə "siyasi məhbus" adı ilə xaricdə təbliğət aparmağa başlayırlar. Yeni bizim düşmənlərimiz çoxdur, həm xaricdə, həm də daxildə. Belə naqisələr Azərbaycan dövlətinə çox böyük zərbələr vurmağa çalışırlar. Biz isə bunlara imkan vermə bilmərik".

Və bu gün Əli Kərimli, Sevinc Osmanqızı, Cəmil Həsənl, Qənimət Zahid, Gültəkin Hacıbəyli, Orduxan Teymurxan, Məhəmməd Mirzəli, Vidadi İsgəndərli, Qabil Məmmədov və başqa manqurtlar sürünə-sürünə bu dövlətin ayağına gələcək, bu Vətənin torpağını yalamaq istəyəcəksiniz. Ancaq bilməlisiniz ki, Vətənin halal çörəyinə kəm baxıb, öz gənini, həm də düşmənin yalı ilə bəslənənləri nə tarix, nə də bu xalq heç vaxt bağışlamır. Çünki sizin kimi satqınların qatırı çoxdan gedib, artıq bu manqurtlar məsuliyyətə cəlb edilməlidirlər.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

İLHAM

Dədəsinin gül balası sosial şəbəkədə

Yataq çarpayısından yarıçıpaq paylaşım edən, sərxoşluqdan açarını itirdiyindən hovuzla tullanan, eşşəyin belinə tərsinə minib "daley-daley" oxuyan, "gecəmə yarım milyon verirlər" deyən və digər abır-həyədan uzaq olan şou əhlinin mütrüb məxluqlarından birinin maraqlı açıqlamasına rast gəlmişdim. Bu mütrüb iddia edirdi ki, onu çoxları qovub, amma tuta bilməyiblər. Lakin sosial şəbəkələrin qovhaqovundən canını qurtara bilməyib və ələ keçib.

Bundan sonra bu mütrüb sosial şəbəkədə nə hoqqalar sərgiləyəcək, hansı məzhəkələr quracaq, bunu bir özü, bir də onun tərəfdaşları biləcək. Bizə məlum olan fakt isə ondan ibarətdir ki, bu gün sosial şəbəkələr gözünü qan örtən dəlisov cinayətkara bənzəyir. Hər vaxtlə çalışır ki, imkanından və əli-zunluğundan istifadə etməklə sınırlarını genişləndirsin. Təəssüf ki, istəyinə nail olur. Hər ötən gün sosial şəbəkə istifadəçilərinin sayı artmaqdadır. ABŞ-ın "Comscore" şirkəti tərəfindən aparılan araşdırmalara əsasən 1,4 milyard insan sosial şəbəkə istifadəçilərinin sayı 1,5 milyonu keçib. Bunu hardasa müsbət hal kimi qiymətləndirmək olar. Ən azı müasir dünyanın texnoloji tələblərinə Azərbaycanın adekvat cavab verməsi baxımından. Ancaq bir əmması var ki, bəzən Azərbaycanda "Twitter"-dən, "Telegram"-dan, "Instagram"-dan, "Facebook"-dan, "Odnoklassniki"-dən, "V kontakte"-dən və digər bu kimi sosial şəbəkələrdən məni çağırışları mənimləmək üçün istifadə edirlər.

Elə uzağa getməyək, bu günlər "Pantural" adlı bir istifadəçi Azərbaycan dəyərlərinə və mentalitetinə zidd olan çağırışla sosial şəbəkədə çıxış edib. Yazır ki, geyim tərzilə şəhət hissi yaradan qadınlar zorlansın. Təəccüblüdür ki, şou əhlinin mütrüb nümayəndəsi Nadir Qafaradə də "Panturalı" dəstəkləyib. Deyilənə görə, hüquq-mühaifəzə orqanları "Panturalı" axtarırlar. Tutacaqları təqdirdə hansı cəzayı və ya şillə-təpiyi yedirəcəkləri polis öz işidir. Yeni polise ağıl öyrətmək, yol göstərmək bizim hünərimiz deyil. Sadəcə, bu "Panturala", Nadir Qafaradəyə, eləcə də bunlar düşüncəsində olan məxluqlara deyən lazımdır ki, sizlər namaz qılmırsınız, bizlər sizi ağı yuyub qara sərək, hansısa sərəkə ilə tənbeh edək? Deyən lazımdır, yolunu azma, insanları da təhqir etmə. Düzdür sosial şəbəkələr müasir dövrün tələbidir və bundan qaçmaq da olmur. Yeter ki, yenilikdən bəhrələnen zaman başqalarının heysiyyətinə toxunmağa çalışmayasan. Pandemiya dövrü müəyyən mənada sübut elədi ki, bu yolxucu xəstəlik yalnız bəla mənbəyi deyil, həm də xeyirli yol göstərməyi də bacarır. Xüsusilə də, sosial şəbəkələr vasitəsi ilə ali və orta məktəb müəllimləri İnternet resurslarından təhsil və təlim məqsədi ilə istifadə etdilər. Hətta tələbələr onlayn imtahanlar verirlər. Bəzən iclaslar və yığıncaqlar, mühüm beynəlxalq tədbirlər onlayn vasitəsilə keçirilir. İnternet vasitəsilə yaxın, uzaq ölkələrdə yaşayan insanlarla virtual ünsiyyət qurmaq, kitab, jurnal və qəzetlərin elektron versiyalarını oxumaq, alış-veriş etmək və müxtəlif məlumatlar almaq mümkündür. Yeni internet resursları insanları bir-birinə yaxın etməyə, dünya görüşlərini, həyat tərzlərini müsbət məcraya yönəltməyə, sağlam yaşam tərzini seçməyə yardımçı ola bilər. Sosial bir də görürsən ki, ağıldan kəm, qoldan güclü birisi sosial şəbəkələri başqalarını təhqir etmək üçün özünün söyüş rüporuna çevirir. Etmə, əl saxla deyən də olmur. Məsələ tərsən də xeyri olmayacaq. Çünki o şəxs artıq sosial şəbəkədə fəaliyyətini yekəanalıq etmək üzərində qurub. Qalır, bir yol, deyərsən ki, "Allah ağıl versin". Bəzi sosial şəbəkə istifadəçiləri o dərəcədə əl-qol açırırlar ki, şəbəkələr vasitəsilə narkotik satışına həyata keçirməyə çalışırlar. Son günlərin statistikasına görə, polis əməkdaşları tərəfindən onlarla narkotacir sosial şəbəkələr vasitəsi ilə narkotika satışını həyata keçirən zaman həbs olunublar. DİN Mətbuat Xidmətindən verilən məlumata görə, sosial şəbəkələrdə narkotik vasitələri ("patı"nı -red.) onlayn təbliğ edən, özünü cinayətkar aləmin nüfuzlu şəxsi kimi təqdim edən Əsgər Hacıyev saxlanılıb. Üzərindən külli miqdarda "heroin" aşkar edilən Ə.Hacıyev ifadəsində internet resurslarındakı məlumatların həqiqətə uyğun olmadığını, sadəcə, izləyici toplamaq istədiyini və narkotik maddə aludəçisi olduğunu etiraf edib.

Bir sözlə, görünən odur ki, sosial şəbəkələr Azərbaycan gəncliyini uçuruma aparır. Bu baxımdan, valideynlər ehtiyatlı olmalı, övladları sosial şəbəkələrə qoşulan zaman onları vaxtaşırı izləməlidirlər. Əks halda, uşaqlar müxtəlif cinayətkar qurupların, narkotik maddələrin satışını həyata keçirən dəstələrin təsiri altına düşə bilər. Gəncliyimiz və gələcəyimiz naminə, ehtiyatlı olaq və məsləhətlərə, tövsiyələrə əməl edək!

"Əli Kərimli siyasətdən getməlidir"

"Hər bir demokratik ölkələrdə müxalifətin mövcudluğu labüddür. Azərbaycanda isə müxalifət milli maraqlara zidd siyasət aparır. Bu da onların xarici qüvvələrdən asılı olmaları ilə bağlıdır. AXCP sədri Əli Kərimli 30 ilə yaxın bir müddətdir ki, müxalifətdə özünü ana, ata və baba müxalifət kimi təqdim edə-edə bəzi gənclərin beynini zəhərləməyə və onları özünün arxasınca aparmağa çalışıb, ancaq yanlış siyasəti onun üçün arzulanmaz nəticələr verib". Bunu "Azadlıq Hərəkatçıları" Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirib. Onun sözlərinə görə, Əli Kərimlinin heç zaman hakimiyyətə gələ bilməyəcəklərini və bu baxımdan, cəbhəçi

gəncləri partiyadan istefa verməyə çağırması bir siyasi müxalifət lideri üçün biabırçılıqdır, rüsvayçılıqdır: "Təbii ki, sən hakimiyyətə gəlmək şansın sifıra bərabərdir və cəmiyyət tərəfindən də heç bir siyasi dəstəyin yoxdur. Onların məqsədi müxalifət fonu yaradıb özlərini xarici ölkələrdəki "ağalarına" reklam edib pul qopartmaqdır. Əgər hakimiyyətə gələ bilməyəcəyini özün öz dilinlə bəyan etməsənsə, onda tamamilə bu siyasətdən get. Çünki öz uğursuzluğunu öz dilinlə bəyan edərsən. Belə olan halda hansı siyasi müxalifətçilikdən söhbət gedə bilər. Düşünürəm ki, bu, Əli Kərimlinin bir tərəfdən məğlubiyyətinin etiraf etməsidir, ikinci tərəfdən isə Azərbaycan iqtidarının alternativsiz qüdrətli qüvvə olması deməkdir".

Gülyana

Üçüncü variant verilməyib, çünki yoxdur!

Separatçıların matəm əhval-ruhiyyəsi və panika vəziyyəti artıq belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, mövcud hal yerli əhalinin psixikasına da öz kəskin təsirlərini göstərməkdədir.

Xankəndidə mövcud olan ağır və çıxılmaz vəziyyət barədə ermənilərin civil.net media qurumunun aparıcısı, jurnalist Geqam Baqdasaryan danışdı. SİA xəbər verir ki, erməni jurnalistinin sözlərinə görə, bu gün Xankəndidə toylar keçirilmir, həm də musiqi səsləri eşidilmir. Yalnız ara-sıra musiqi səsinə çox az səsə açılır. Separatçıların matəm əhval-ruhiyyəsi və panika vəziyyəti artıq belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, mövcud hal yerli əhalinin psixikasına da öz kəskin təsirlərini göstərməkdədir. Hətta iş o yerə çatıb ki, insanlar avtomobillərdən çıxan musiqi səslərinə görə də səs-küy qaldırır, şikayət edirlər. Onlar deyirlər ki, bu, Qarabağ ermənilərinin psixologiyasına cavab verməyən bir vəziyyətdir. Baqdasaryan məlumat verir ki, artıq insanlar yerli psevdoməmurların onlara dedikləri sözləri, verilən vədləri ciddi qəbul etmirlər.

Rusdilli Caliber analitik informasiya mərkəzinin hazırladığı videoreportajda da bu barədə danışılır və erməni jurnalistinin toxunduğu digər nüsnələrə diqqət çəkilir.

Bildirilir ki, Qarabağ erməniləri üçün ən alçaldıcı məsələ əldə edilmişdir. SİTAT: "Bizi uşaq kimi aldadıblar" deyərək onları etiraf edirlər. Yerli ermənilər onilliklər boyu əldə etdiklərini hələ indi anlamaya başlayıblar. Bir gün ortaya çıxdı ki, onlar üçün heç də təhlükəsizlik amili mövcud deyil. Məlum olub ki, separatçı rəhbərlər əvvəllər olduğu kimi, indi öz həyatlarını yaşayırlar, o insanların hesabına ki, onlar ağır vəziyyətdədirlər".

Dezertirlərlə bağlı başlanılan kampaniya səbəbindən insanlar onsuz da boş qalmış, atılmış bu əraziləri tərk edib gedəcəklər

Geqam Baqdasaryan deyir ki, bu gün Qarabağda yaşayan erməni əhalisinin problemlərindən biri də fərarilik mövzudur. Yeri gəlmişkən, bu yalnız çağırışçı yaşında olanlara aid deyil, həm də istisnasız olaraq bütün kişilərə aiddir. İnsanlar istəyirlər ki, müharibə vaxtı Qarabağdan qaçanların hər biri məsuliyyət daşınsınlar. Həmçinin onların qohum-əqrabalarına iş-güclə məşğul olmağa imkan yaradılmamalıdır və belələri küçyə çıxmağa utanmalıdırlar.

Jurnalist bildirir ki, artıq indi separatçıların bəzi nümayəndələri dezertirlərlə bağlı başlanılan kampaniya səbəbindən insanlar onsuz da boş qalmış, atılmış bu əraziləri tərk edib gedəcəklər. Situasiya absurd xarakterə almağa başlayıb.

Məsələn, yerli politoloq Jirayr Azizyan tələb edir ki, fərarilər və onların qohumları orada heç bir vəzifə tutmaq hüququna malik olmamalı, imtiyaz proqramlarından istifadə etməməli, ancaq bütün hallarda Qarabağda yaşamağa davam etməlidirlər. Sadəcə, demografik statistika xatirinə.

Özünü müxalifətçi adlandıran yerli sakin Tigran Petrosyan deyir ki, fərarilik mövzusu zamanında qaldırmaq lazım idi, müharibədən dərhal sonra. "Dəqiqləşdirmək lazım idi ki, kimdə "bron" (müharibədə iştirak etməmək üçün sənəd) olub və nəyə görə? Səfərbərlik vaxtı hazırkı və keçmiş məmurların, generalın övladları harada ididilər? Hansı məmurların övladları müharibə vaxtı xarici ölkələrdə idilər və çağırışlar sırasına cəlb olunmamışdılar? Necə oldu ki, bəzi məmurların övladlarını ümumiyyətlə hərbi komissarlıqlara çağırmadılar? Bütün bunlar baş verib və mən müharibə zamanı digər bir çox hadisələrin şahidi olmuşam. Məmurlar deyirdilər ki, nə vaxt oğurluq, talançılıq məsələsi ortaya çıxırsa onlar, müharibədə iştirak tələbi olursa isə biz", deyərək Petrosyan bildirir.

Qarabağlı ermənilər daha bir xəstəliyə qalib gəlməlidirlər - fantom ağrılarına...

Beləliklə, jurnalist Geqam Baqdasaryanın Qarabağın ermənilər yaşayan hissəsi barədə reportajına inanarsaq, ağır depressiya ilə yanaşı, çıxış yolu tapmayaqazan erməni vətəndaşlarımız daha bir mühüm psixosomatik xəstəliyə qalib gəlməlidirlər - fantom ağrılarına. Heç kimin tanımadığı, bundan sonra isə dəqiq olaraq heç kimin tanımayacağı "Artsax" adlı oyuncaq dövlətin ağrılarına ki, özünün ən yaxşı vaxtlarında belə normal şəraitlər qura bilmədi.

Rusiya sülhməramlılarının çətiri altında son oyunlarını oynayan tetris bayraqçı psevdoprezident "artsax" xeyallarının kədəri sonluğunu gözləyir. Ona görə də, erməni mənşəli vətəndaşlarımız reallığa geri dönmək zamanıdır. Onlar asan olmayan seçimləri etməlidirlər - ya Azərbaycanın tərkibində yaşamaq olacaqları gerçəkliyinin qaçılmazlığını qəbul etməli, ya da hələ ki, funksiyaya göstərən Laçın dəhlizi vasitəsi ilə oranı tərk etmək. Üçüncü variant isə verilməyib, çünki yoxdur!

RÖVŞƏN

Məlum olduğu kimi, iyulun 9-da Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun və beynəlxalq təşkilatların, ümumilikdə 100-dən çox xarici diplomatik nümayəndənin Şuşa şəhərinə səfəri olub. Səfərdə Türkiyə, Pakistan, İtaliya, Avstriya, İsveç, Polşa, İsrail, Çin, Yaponiya, Malayziya, Cənubi Koreya, Belarus, Ukrayna, Braziliya, Meksika, Səudiyyə Ərəbistanı, Qətər, Əlcəzair və digər ölkələrin səfirləri, həmçinin BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının nümayəndələri də iştirak edirlər. Səfər qısa zamanda inşa olunan Zəfər yolu ilə həyata keçirilib, həmçinin diplomatlar Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı, Füzuli yarımstansiyası ilə tanış olub, daha sonra Şuşa şəhərinə yollanıblar.

Qeyd edək ki, Qarabağ zəfərindən sonra Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı, Laçın rayonlarına səfərləri təşkil olunub. Diplomatlara işğal dövründə erməni vandalizminin nəticələri və həyata keçirilməsinə başlanmış bərpa və yenidənqurma işləri ilə tanış olublar. Ancaq bu səfərlərdə də ABŞ, Rusiya və Fransanın Azərbaycanı səfirləri iştirak etməyiblər. Bu ölkələrin səfirlərinin Şuşa ziyarətindən imtina etməsi, əslində, gözənilən idi. Və ATƏT-in Minsk qrupunun Rusiya, ABŞ və Fransanın Bakıdakı səfirlərinin diplomatik korpusun nümayəndələrinin Şuşaya səfərində iştirakdan imtina etməsi ictimaiyyətimizi, xalqımızı təəccübləndirmədi. Çünki təcavüzkar Ermənistanın Azərbaycanın Qarabağ bölgəsini işğal etməsinə beynəlxalq hüququn ən kobud şəkildə pozulması halı kimi aradan qaldırılmalı olan ATƏT-in Minsk qrupunun 30 ilə yaxın səmərəsiz fəaliyyətinin, əslində, nəticəsiz qalmış fəaliyyətsizliyinin özü dünyanın çağdaş siyasi tarixinə beynəlxalq hüququn biabırçasına hörmətdən salınması faktı kimi daxil oldu. Və onların 30 illəki fəaliyyətsizliyi sübut etmişdi ki, həmsədr ölkələr prosesin həllində maraqlı deyillər. Problemin həllinə mane olmaq onların əsas hədəfləri idi.

Azərbaycan Prezidenti və Ordusu münafiçinin hərbi yolla da həllini tapma biləcəyini sübut etdi

ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri dəfələrlə Prezident İlham Əliyevlə danışıqlarda və görüşlərdə münafiçinin hərbi həllinin olmadığını, yalnız dinc yolla həll edilməsinin mümkün olduğunu bildirdirdilər. Amma Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Dəmir yumruq" siyasəti ilə güclü Ordunun rəşadətli əsgər və zabitlərin igidliyi ilə münafiçinin hərbi yolla da həllini tapma biləcəyini sübut etdi. Vətən müharibəsi dövründə BMT Təhlükəsizlik Şurasının iclasında həmsədr ölkələr Azərbaycanın əleyhinə qətnamə qəbul etmək istədilər, lakin Qoşulmama Hərəkatına üzv olan ölkələr buna mane oldu. Həmsədrlər hər fürsətdə özlərinin əsl xislətlərini, ermənipərəst mövqelərini ortaya qoydular. Hətta müharibə dövründə Ermənistanın yanında olduqlarını bildirən açıqlamalar verdilər, gizlətmədilər. Həmsədr ölkələrin niyyətləri və atdığı addımlar üzərlərinə götürdüləri bitərəflilik, neytrallıqla bağlı məsuliyyətlə ziddiyyət təşkil edir. Buna görə də, onların Şuşaya getməkdən imtina etmələri xalqımızı qətiyyətlə təəccübləndirmədi, amma hid-dətləndirdi.

Minsk qrupunun artıq fəaliyyətinə xitam verməyin vaxtıdır...

Həmsədrlər müharibədən sonra yenidən gündəmə gəlmək, fəaliyyət-

"Üç müşkətyor" 30 il sonra və ya ATƏT nə istəyir?

lənini bərpa etməyə çalışmaq istəyirlər. Bəzən belə məlumat sızdırırlar ki, perspektivdə statusla bağlı məsələləri qaldırmaq, guya həll etmək üçün addımlar atmaq istəyirlər. Bunlar qəbul edilməzdir. Artıq hər kəs qəbul edir ki, status məsələsi yoxdur. İndiki zamanda Azərbaycan ictimaiyyəti və xalqı haqlı olaraq həmsədrlərin fəaliyyətinə etirazlarını bildirdirlər. Yaxşı olardı ki, Minsk qrupu özü fəaliyyətinə xitam versin. Onların fəaliyyəti nəzərdə tutulduğu kimi regiona sülh, əmin-amanlıq gətirmədi. Əksinə, vəziyyəti daha da gərginləşdirdi, prosesi yubadı. Hansısa həmsədr dövlət Ermənistanı sevgisini islah etməkdən yorulmursa, zəhmət çəkib Minsk qrupunun üzvlüyünü tərk etsin və bundan sonra istədiyi kimi öz sevgisini ifadə etsin. Necə ki, Fransa prezidenti Makron Ermənistanı sevgisini elə erməni dilində ifadə etdi. Məncə, Azərbaycan xalqının bu qrupa etimadsızlığını Minsk qrupu da qiymətləndirməlidir. Minsk qrupu özünün buraxılması ilə bağlı qərar qəbul etsə, bu, ən unikal və düzgün addım olar. Çünki Minsk qrupu bu mövqesizliyi ilə Ermənistanın açıq-aşkar işğalçılıq siyasətinin davam etməsinə şərait yaratdı, öz işində nəinki illəri, eləcə də on illəri bir-birinin ardına düzdü. Nəhayət, ötən ilin payızında Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasının 27 ildən bəri icrasız qalmış 4 qətnaməsinin və öz ərazi bütövlüyünü təmin etmək barədə beynəlxalq hüququn verdiyi mötəbər əsaslarla işğalçı Ermənistanın silahlı birləşmələrini əzərək Qarabağdan qovub çıxardı. Bununla Minsk qrupunun on illər boyu uzadıb həll etmədiyi Qarabağ münafiçisinə hərbi yolla son qoyuldu və bu qurumun mövcudluğuna isə bir ehtiyac qalmadı.

Lakin Minsk qrupunun həmsədrləri Qarabağ münafiçisinin Azərbaycanı haqlı sülhəməcburetmə aksiyası günlərində də ermənipərəst mövqeləri ilə məsələnin yeganə mümkün görünən hərbi yolla həllini engəlləməkdən çəkinmədilər. Aradan keçən 8 ayda Minsk qrupunun həmsədrləri onun roluna artıq heç bir ehtiyac qalmaması faktı ilə barışmaq istəmir, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Qarabağ münafiçisinin artıq tarixə qovuşmuş olması barədə bəyanatlarından nəticə çıxarmaq istəyirlər. Görəsən, gərəksizliyini və kəsərsizliyini 3 onillik müddətində sübuta yetirmiş bir qurum özünü buraxılmış saymaq əvəzinə, indi nə ilə məşğul olmaq istəyir? Xüsusilə də, ATƏT-in Minsk qrupunun Rusiya, ABŞ və Fransanın Bakıdakı səfirləri-

nin diplomatik korpusun nümayəndələrinin Şuşaya səfərində iştirakdan imtina etməsi, əslində, fəaliyyətsizliyi barədə illərdən bəri formalaşmış qənaətlərində nə qədər haqlı olduğunu bir daha sübut edir.

Prezident İlham Əliyev: "İndi biz diqqəti gələcəyə cəmləşdirməliyik"

"Biz artıq işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasına başlamışıq. Yenidənqurma proqramı artıq həyata keçirilir. Çox iş görülməlidir, çünki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə hər şey - şəhərlər, kəndlər, mədəni abidələr, bütün infrastruktur dağıdılıb". Bu sözləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 14-də İsveçin xarici işlər naziri, ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri xanım Ann Lindenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən demişdir.

Dövlət başçısı bildirmişdir ki, həqiqətən də işlərin miqyası böyük olacaq: "Tamamilə dağıdılmış ərazi 10 min kvadratkilometrəndən çoxdur. Biz artıq Ermənistanla Azərbaycan arasında kommunikasiyaların açılması ilə bağlı danışıqlar prosesinə başlamışıq. Bu, noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanatın bir hissəsidir. Danışıqların müxtəlif səviyyələrdə artıq bir neçə mərhələsi olub. Düşünürəm ki, məhz bu məsələ müharibə səhifəsini tamamilə bağlamaq və onu tarixdə qoymaq üçün başlanğıc nöqtəsi ola bilər. Çünki kommunikasiyaların açılması bütün region ölkələrinin xeyrinə olacaq, regional əməkdaşlığa yeni dinamika gətirməklə yeni imkanlar yaradacaq. Bu, bir çox başqa sahələrdə potensial əməkdaşlığa gətirib çıxara bilər. Mən artıq açıq şəkildə demişəm ki, Azərbaycan buna hazırdır. Biz öz vəzifəmizi tamamlamışıq. Əraziləri azad etmişik, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini və ATƏT-in qərarlarını icra etmişik. Beləliklə, indi biz diqqəti gələcəyə cəmləşdirməliyik".

Bir sözlə, ATƏT-in Minsk qrupunun Rusiya, ABŞ və Fransanın Bakıdakı səfirlərinin diplomatik korpusun nümayəndələrinin Şuşaya səfərində iştirakdan imtina etməsi isə, əslində, fəaliyyətsizliyi barədə illərdən bəri formalaşmış qənaətlərində nə qədər haqlı olduğunu bir daha sübut etməkdir, həm də ikili standartların nümunəsidir. Həmsədrlərin bu imtinası nə Azərbaycan reallığını, nə də yeni standartları dəyişə bilər.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Gender, ailə və demografiya məsələlərinin işıqlandırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

İlahiyyatçı Elşad Miri Məhərrəmlikdə toy və nişan mərasimlərinin keçirilə biləcəyini deyir: "Dində məhərrəmlik ayında toy etməklə bağlı qadağa yoxdur. İslamın əsas anlayışı Quran kitabıdır. Quran kitabında isə toy, nişan mərasimi etmək mövzusunda hansısa qadağa, göstəriş yoxdur. Əgər Quran kitabında belə bir anlayış yoxdursa, o zaman "din icazə vermir" demək olmaz. Peyğəmbərin özünün də bu mövzu ilə bağlı hansısa qadağası yoxdur. Məhərrəmlik Aşura ilə əlaqədar bir məsələdir. Aşura

toy keçirilməsinin tərəfdarı olduğunu deyib: "Məhərrəm ayında, yeni avqust-sentyabr ayları üçün toyların keçirilməsi məsələsinə normal baxıram. Sadəcə olaraq, mərasimdə spirtli içki vermədən mərasim təşkil etmək olar. Bizim insanlar Məhərrəm ayında spirtli içki qəbul edə bilmədikləri üçün toyların da keçirilməsinə müsbət yanaşırlar. Spirtli içkinin əziz günümüzdə qəbul edilib-edilməməsinin bizim üçün fərqi olmamalıdır. Əgər insanlar bu qayda ilə barışsalar, Məhərrəmlik ayında da toy təşkil et-

Hər millət özünün milli dəyərləri ilə fərqlənir, bir millətin normal hesab etdiyi adət başqa bir millətə bayağı, lüzumsuz gələ bilər. Milli adətləri əks etdirən hər mərasim özündə mənsub olduğu xalqa xas psixologiyayı da nümayiş etdirir.

İyul ayının 1-dən etibarən ölkə ərazisində xüsusi karantin qaydaları çərçivəsində nişan və toy mərasimlərinin keçirilməsinə icazə verildi. İki ilə yaxındır ki, mövcud qadağa ilə üz-üzə qalan cütlüklər üçün isə bu qərarı göydəndüşmə olsa da, qərara narazılıq edən qism də çox oldu. Səbəbi sadədir, qadağalar.

Əvvəl 5 nəfərlə belə toy mərasiminə icazə yox ikən indi 50 nəfərlik mərasimlərə də etiraz edirik. Axı biz 500 nəfərlik toylara adət etmişik. Amma qadağa qadağadır və elliklə riayət etmək lazımdır. Covid pasportu əngəlini aşanlar üçün 50 nəfərlik mərasim 150 nəfərlik mərasimlər əvəz oluna bilər, lakin bu da hər toy edən üçün əlçatan ol-

Pandemiya fonunda və məhərrəmlikdə milli toy: Olar, yoxsa olmaz?

Erməni yoxsulluğunu sürətləndirən vergi yığımı...

Bu gün qənaət-bəxş vergi yığım nisbətindən danışan erməni rəsmiləri, nədənsə, bu yığımın kasıb erməni əhalisinin küyrəyindən çıxardıqları və bununla onları daha da kasıblaşmaya doğru sürüklədiklərini qəbul etmək istəmirlər.

Təbii ki, hazırda Ermənistandakı vergi yığımında heç bir problem olmadığını, yeni işlərinin "qüsursuz" olduğunu sadə ermənilərə inandırmağa çalışan dövlət rəsmiləri, təkcə bu ilin ilk 5 ayında ölkənin milli borcunu 850,5 milyon dollar da artırılar. Əgər belə gedərsə, yaxınlarda erməni rəsmilərinin ölkənin vergi yığımına yenidən baxacaqlarına adamda şübhə yeri qoymur...

Ermənilərin dövlət gəlirləri komitəsinin məlumatına görə, bu ilin yanvar-may aylarında dövlət büdcəsinə yığılan vergi gəlirləri ilə dövlət rüsumları, təqribən 618,3 milyard dram təşkil edib ki, bu da keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,9 faiz çoxdur... Amma belə görünür ki, yə-tərincə də deyil(?). Çünki eyni dövrdə ölkədəki əmtəə qiymətləri 5,5, iqtisadi aktivlik isə 4,3 faiz artıb.

Bu arada ermənilərin "News.am" saytı, cəmiyyətin yoxsullaşmasına səbəb olan vergi artımının, ölkədə dövlət büdcəsi gəlirlərinin artırılmasının inkişaf və ya nailiyyəti kimi qəbul edilə bilməzliyini bəyan edir. Saytın yazdığına görə, inflyasiya səbəbindən dövlət büdcəsi gəlirlərinin artımı əlavə dəyər vergisinin toplanmasına əsaslanır.

...Təkcə bu ilin yanvar-may aylarında əlavə dəyər vergisi əvvəlki ilə müqayisədə 9,5 faiz çox yığılıb. Bunu da erməni rəsmiləri bildirirlər. Maraqlıdır, görən, nəyin hesabına?

Sayt, ölkədə ticarətin səmərəliliyini xarakterizə edən gəlir vergisindən əldə edilən gəlirlərin 2,8 milyard dram və ya 3 faiz azaldığını bildirir. Qeyd edək ki, erməni rəsmiləri son illərdə alkoqol və tütünün aksiz vergisi dərəcələrində illik 10 faizlik artım olmasına baxmayaraq, amma bu sahədəki vergi gəlirlərinin də 18,4 faiz azaldığından şikayətlənirlər.

Yeri gəlmişkən onu da deyək ki, bu gün Ermənistanın ən ağır yərlərindən biri olan yeni iş yerlərinin açılışı ilə bağlı yalanları bu dəfə də "uğur qazanmayıb". Çünki ölkənin mənfəət vergisindən gəlirləri əvvəlki illərdə olduğu kimi, yenə də sifirə bərabər olub.

Ağasəf Babayev

mur. Əvvəla dövlət ediləcək qonaqların siyahısından yalnız peyvəndli qismi seçmək lazım gəlir, ikincisi peyvənd edilənlərin toya dövlət edilməsi məsələsi gündəmdə olmur.

Daha problemli hala çevrilən bir məsələ də var ki, bu da hamının iyul ayında toy etməyə çalışmasıdır. Bu səbəbdən də indi şadlıq evlərində yer tapmaq müşkül məsələdir. Hər kəsin toy və nişan mərasimini iyul ayında etmək istəyi isə avqustun 10-dan etibarən Məhərrəmlik ayının başlaması ilə əlaqədar. Artıq illərdir ki, xalqımız İslam dəyərlərini rəhbər tuta-

raq Məhərrəmlik ayında toy, şənlik keçirməyi günah hesab edir.

Maraqlıdır, bəs, görəsən doğrudan da Məhərrəm ayında toy, yaxud nişan etmək günah sayılır?

isə peyğəmbərin vəfatından çox-çox sonra, onun nəvəsinin qətlə yetirilməsi ilə bağlıdır. Məsələyə eyni şəkildə yanaşsaq, gərək 44 günlük müharibədə qəhrəmanlıq simvoluna çevrilən əsgərlərimizin şəhid olduğu günlərdə də toy etməyək".

Sosioloq Lələ Mehralı məhərrəmlik ayında spirtli içki olmadan

mək mümkündür".

Sosioloqun fikrincə, toylar indi biznes maraqları daşıyır, el adətləri ilə edilən toylar yox olub: O qədər bayağı toylar görür insan, az qalır toylara getməkdən ömürlük imtina edərsən. Problemlər bir deyil, iki deyil. Səsin düzgün tənzimlənməməsi bir, yeməklərin israfçılığı iki, bahalıq üç, səviyyəsiz mahnılar dörd. Bu kimi problemləri çox sadalamaq olar. Tamada alır əlinə mikrofonu, bir-bir pullu qonaqları dövlət edilir səhnəyə, pulunu alırlar, bir bayağı mahnı da hədiyyə edirlər. Toyu olan gənclər bir tərəfdə qalıb, qonaqlar mahnı üstündə bir-birini qırır. Bu toy kiminçün çalınır, kimin ən yaddaqalan günüdür - bunu xadim salan yoxdur. Umumiyyətlə, mən anlamıram ki, bu qədər dəm-dəstgah nəyə gərəkdir. Kiçik bir məclis və ən yaxın adamlarla da gözəl toy etmək olar. Daha o qədər böyük xərcin altına girib sonra da neçə il borc ödəmək kimə, nəyə lazım?"

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

15 iyul

Xəbərdarlıq: "Enerji içkisini içib özlərini daha da bərpad günə qoyurlar"

"Azad İstehlakçılar Birliyi enerji içkiləri Azərbaycana daxil olduğu gündən ona qarşı mübarizə aparır. Biz çalışırıq ki, enerji içkilərinə əlçatanlıq mümkün qədər azalsın. Təsadüfi deyil ki, il yarım öncə biz dövlət orqanlarına müraciətimiz nəticəsində enerji içkilərinə rüsumlar artırılaraq, qiyməti xeyli bahalaşdı. Biz bundan çox məmnun olduq. Dövlət də Azad İstehlakçılar Birliyinin təşəbbüsünü dəstəklədi."

Lakin, enerji içkilərinə tələbat durmadan artır. Bunun səbəbi dünyanın hər yerində yayılan ciddi reklamların olmasıdır". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Azad İstehlakçılar Birliyi İctimai Şurasının üzvü Eyyub Hüseynov deyib. Onun sözlərinə görə, enerji içkilərinin insana zərərli olması ilə bağlı xaricdə istehsal olunan enerji içkilərinin distribüterinin Norveçdən gəlmiş nümayəndəsi ilə ciddi bir mübahisə olub: "Bu mübahisə qəzetlərdə də dərc olunub. Mən ona sübut etdim ki, bütün dövlətlərin büdcəsində pul lazımdır. İnsan sağlamlığının qorunmasına dair yönəlmiş ÜST-ün çağırışları heç də səmimi deyil. Bilir ki, silah öldürmək üçündür. Lakin, bir çox ölkələrdə pul naminə silah belə satılır. Çünki, dövlət büdcəsinə pul lazımdır. Çox şükür ki, Azərbaycanda bu hallar yoxdur. Tələb varsa, təklif də mütləq meydana çıxır".

"Azad İstehlakçılar Birliyi çox məmnundur ki, AQTA bir il öncə enerji içkilərinin tərkibindəki asılılıq yaradan maddələrin miqdarının azaldılması üçün təşəbbüs qaldırdı. Hazırda, ölkəmizdə asılılıq yaradan maddələrin miqdarının xeyli azalmış şəkildə enerji içkiləri idxal olunur. Eləcə də yerli enerji istehsalçıları da AQTA-nın həmin verdiyi resept əsasında asılılıq yaradan maddələrin az olması şəraitində istehsalat məşğul olurlar. Lakin, bütün bunlara baxmayaraq həmin içkilər yenə də insan həyatı üçün təhlükədir. Çünki, enerji içkilərinin üzərində istehsalçı özü yazır ki, bu, yaşlılara, uşaqlara və hamilə qadınlara məsləhət görülür. Bu hansı məntiqə əsaslanır ki, zəifə zərər verən şey, güclüyə xeyir edər? Zərərdirsə ikisinə də zərərdir. Çünki, insanlar eyni orqanizmdən təşkil olunub".

Eyyub Hüseynov sözlərinə belə davam edib: "Azad İstehlakçılar Birliyi birmənalı şəkildə iş aparır ki, reklam

haqqında qanuna dəyişiklik edilsin və enerji içkiləri reklamı tam qadağan olunsun. Mən üzümü tuturam o idmançılara ki, onlar pul naminə enerji içkilərini reklam edirlər. Bu yolverilməzdir. İdman yarışlarında enerji içkilərinə sponsorluq edilməsi və onun nümayiş olunması da yolverilməzdir. Düşünürəm ki, bunlara son qoyulmalıdır".

Məsələ ilə bağlı qida texnologu Ağa Salamov da münasibət bildirib: "O ki qaldı saxta enerji içkilərinə, mən arzu edərdim ki, əgər Azərbaycan istehlakçısı elə enerji içkisi adı yazılmış mal alırsa, elə onun tərkibində heç də enerji içkisi olmasın. Yəni, adi su olsun. Bu yolla o, özünü aldadaaraq təhlükəli enerji içkisindən uzaq olsun. Biz elə bir iş aparmalıyıq ki, enerji içkilərindən tamamilə imtina edilsin və Azərbaycanda buna tələbat olmasın."

Enerji içkilərinin saxtası dedikdə, mən birmənalı olaraq onu qeyd edə bilərəm ki, bu içkilərin ya saxtası, ya da normalı olur. Əgər içkinin üzərində "enerji" içkisi yazılıbsa deməli orada taurindən, kofeindən, insanları süni hə-

yəcanlandırır, ürək ritmini artırır, onlara süni güc verən bir enerjiden söhbət gedir. Enerji içkisi saxta olsa da, olmasa da ziyandır. Bəzən mütəxəssislər nəyinsə qarşılığında bu içkiləri tərifləməyə başlayırlar ki, bəs bunu için və s. Bunlar yalnız fikirlərdir. İnsan orqanizminə su lazımdır, enerji içkisi yox. Enerji içkisinin insan orqanizminə heç bir faydası yoxdur və verdiyi enerjini də insanın yorğunluğu, baş ağrısı ilə geri alacaq. Çünki, həmin bu içkilər enerjini borca verir. Bu vitamin deyil".

Ağa Salamov sözlərinə belə davam edib: "Taurin maddəsi insan orqanizmində hər kiloqramda bir milligram olur. Amma bu maddənin kənardan da əlavə olunması insan üçün çoxluq təşkil edir və ziyandır. İnsanlar düşünür ki, enerji içkisi içəcəklər və yorğunluq aradan qalxır. Əslində isə enerji içkisini içib özlərini daha da bərpad günə qoyurlar".

"Məntiqə baxdıqda da görünür ki, 18 yaşdan aşağı şəxslərə bir siqaret satmırlar, bir də enerji içkiləri. Yəni bu normal içki olsaydı dövlət bu barədə tapşırıq verməzdi. Deməli, bu 18 yaşdan aşağı şəxslərə satılmırsa, deməli tərkibində zərərli maddələr var".

Ayşən Vəli

Aktrisa Özcan Dənizi niyə sildiğini açıqladı

Türk aktrisa İrəm Həlvacıoğlu, Özcan Dəniz ilə paylaştığı "Səni çox gözlədim" filmi ilə ekranlara qayıdıb. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, ancaq serial gözlənilən marağı almayanda erkən final edib. Serial bitdikdən sonra Özcan Dəniz İrəm Həlvacıoğlu ilə şəkilləri səhifəsindən silib.

Qısa bir müddət sonra eyni hərəkət İrəm Həlvacıoğlu tərəfindən gəlib. Həlvacıoğlu dünən axşam qatıldığı mükafat mərasimində mövzu ilə bağlı sualları cavablandıraraq: "Özcandan incimədim. Sadəcə bu hərəkətə bir mənə də verə bilmədim. Fotoşekilləri reaksiya olaraq silib-silmədiyini deyə bilmədiyim üçün mən də şəkilləri sildim. Sonra dedim, fotoşekilləri siliriksə, heç nəyə ehtiyac yoxdur".

Son səhifə

Bayram günlərində nəqliyyat işləyəcək?

Nazirlər Kabineti ictimai nəqliyyatın fəaliyyətinə dair qərar qəbul edib. SİA xəbər verir ki, Nazirlər Kabineti "Xüsusi karantin rejimi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə" 2020-ci il 12 sentyabr tarixli 336 nömrəli Qərarında dəyişiklik edib. Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 12 sentyabr tarixli 336 nömrəli Qərarında həftəsonları, o cümlədən iyulun 17-də ictimai nəqliyyatda, həmçinin Bakı Metropolitenində sərnişindəşmə fəaliyyətinin dayandırılması müəyyən edilib.

Məlum olduğu kimi, Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 1 iyul tarixli 194 nömrəli Qərarı ilə iş və istirahət günlərinin ardıcılığını təmin etmək məqsədilə 2021-ci il 19 iyul iş günü ilə 17 iyul istirahət gününün yerləri dəyişdirilib və 18-21 iyul tarixləri qeyri-ış günü olaraq müəyyən edilib.

Bu baxımdan, 17 iyul tarixinin iş günü olduğunu nəzərə alaraq, Nazirlər Kabineti tərəfindən həmin tarixdə ictimai nəqliyyatda, həmçinin Bakı Metropolitenində sərnişindəşmə fəaliyyətinin bərpa olunması barədə qərar qəbul edilib. Digər dəyişikliyə əsasən, 18 iyul saat 00:00-dan 22 iyul saat 06:00-dək ictimai nəqliyyatda, həmçinin Bakı Metropolitenində sərnişindəşmə fəaliyyəti dayandırılacaq.

Həkim: Tez-tez duş qəbul etməyin zərərləri

Yay günləri olduqca isti olduğundan insanlar tez-tez duşa girirlər. Ancaq diqqətli olmaq lazımdır. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər

verir ki, bu haqda türk həkim Səhər Küçükoğlu Cəsur belə deyib: "Artan istilər zaman-zaman elə şiddətlənir ki, sərilmək üçün daha tez-tez çimilməyə başlanıb. Ancaq insan bədənini tək yazda deyil, həm də bütün zaman yayığıyla saxlamalıdır".

Yayda tez-tez çimmək xüsusilə qışda özünü göstərə biləcək deridə quruluq yarada bilər və bunun qarşısını almağın yolları olduğunu qeyd edərək həkim Küçükoğlu Cəsur bunları deyib: "Tez-tez duş qəbul etmək və uzun müddət çimmək, çox kisələnmək dəri qurumasının başlıca səbəblərindəndir. Yuyunmaq üçün istifadə olunan sabun və jellər deridə ciddi mənada quruma yaratdığı üçün duş qəbul edən zaman yağ və kremlərdən istifadə məsləhətlidir. Duşu çox isti suyla qəbul etdikdə derinin altındakı nəm azalır ki, bu da derinin qurumasına səbəb olur. Buna görə də, duşu ilıq suyla qəbul etmək daha məsləhətlidir".

Turqay Musayev

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətname: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc və SİA agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600